

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, lanskoletne 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, za tujino 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava
Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-80.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. ček. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 257

Ljubljana, torek, dne 3. novembra 1931

Leto II.

Brazilski predsednik Vargas, ki je energično potlačil poskus revolucije v Pernambuku.

Župnik Avsec proti volilni abstinenci

V nedeljo je priredil sreski kandidat Ažman v Bohinjski Bistrici dobro uspel shod, na katerem je govoril tudi leški župnik g. Avsec. Njegov nastop je napravil na vse silen utis, zlasti pa so navdušile zborovalce njegove odločne besede proti volilni abstinenci. Iz vsega govora župnika Avseca je sevala globoka ljubezen do domovine in naroda. Opozarjal je volilce, naj se ne dajo od nikogar begati. Vprašajo naj samo svojo vest in ta jim bo potrdila, da je prva dolžnost, dolžnost do svojega naroda in do domovine. Nobenih strank ni več in tudi nobenih obveznosti do bivših strank. Tisti bivši strankarji, ki hujskajo ljudi in jim govore, da naj ostanejo na dan volitev doma, so škodljivci naroda. Baš v sedanjem trenutku je složno delo najbolj potrebno. Dovolj so že škodovali strankarski prepirlji in samo hvaležni moramo biti našemu vladarju, da jim je napravil konec. Predno je zaključil svoj govor, je še enkrat pozval vse volilce, da gredo vsi na volišče in da nastopijo proti vsakomur, ki bi propagiral volilno abstinenco.

Podle komunistične mahinacije

Kakor je brezdvomno ugotovljeno, so zadnje dni komunisti iz inozemstva spravili k nam večjo množino raznovrstnih letakov. Vsebinsko teh letakov naj bi napravila med ljudstvom zmede glede na nastop pri nedeljskih volitvah za narodno skupščino. Med letaki so tudi taki, ki nimajo nobenega podpisa; drugi zopet so podpisani, a to z imeni oseb, ki niso imele nikdar nobene zveze s komunisti in njihovo akcijo. Največjo množino takih letakov so našli dosedaj v neposredni bližini avstrijske meje in skrite na pokopališču pri Jesenicah. Nekateri ljudje, ki so dobili take letake v roke, so jih izročili oblastvom, da odvalje s tem s seboj zakonsko odgovornost, če bi jih ne prijavi.

Glasovi o pripravah za nov heimwehrovski puč

Dunaj, 2. novembra. d. K različnim vestem o novih pripravah Heimwehrov za puč v Avstriji, ki jih je omenjal včeraj poslanec Deutch na nekem shodu delegatov republikanske zaščitne zveze in ki jih je tudi v Parizu reproduciral poslanec Leon Blum, je izjavil danes notranji minister Winkler napram uredniku lista »Neue Freie Presse«, da se te vesti ne smejo jemati resno. Sicer pa bi vsako podjetje take vrste državni organi že v kali zatrli, kakor so puč od 13. septembra.

Dunaj, 2. novembra. d. »Abend« javlja, da na štajersko-modjarski meji zopet tihotapijo orožje iz Madjarske na štajersko za avstrijske Heimwehre. Vlada je bila zadnje dni dvakrat obveščena, da so utihotapili iz Madjarske 6000 pušk italijanskega izvora. V nedeljo ponoči so videli med Fürstenfeldom in Fehringom tri velike tovorne avtomobile, ki so vozili orožje. Preden je prišla žandarmerija, je bilo orožje že v rokah heimwehrovcev.

Pakt o gospodarskem nenapadanju

Zeneva, 2. novembra. n. Včeraj so dospeli sem sovjetski delegati, da sodelujejo na konferenci odbora, ki razpravlja o ruskem predlogu o gospodarskem paktu nenapadanja.

Lavalov povratek — začetek važnih pogajanj

Predsednik francoske vlade se je včeraj vrnil v domovino - Njegova izjava o uspehu washingtonskih pogovorov - Prve nemške pobude glede vprašanja reparacij

Pariz, 2. novembra. AA. Iz Havra poročajo, da je danes dopoldne ob 10. tjakaj priplul francoski parnik »Ile de France«, s katerim se je predsednik francoske vlade Laval vrnil iz Amerike.

Ob 9:30 je Laval sprejel na parniku ministre in zastopnike oblasti, ki so se bili pripeljali predsedniku vlade naproti. Novinarjem ni g. Laval hotel dati nikake politične izjave.

Ko se je g. Laval v Havru izkrcal, ga je pozdravil zastopnik občine. Predsednik vlade se mu je za pozdrav zahvalil in izjavil, da je izvršil važno misijo in da upa, da bo ta misija obrodila lepe uspehe za Francijo in omogočila napredek na polju organizacije miru. Ob koncu je g. Laval rekel, da se je trudil, da čim bolj služi svoji deželi. Rekel je, da je srečen in okrepljen, ker se je prepričal, da se njegove ideje skladajo s francoskim javnim mnenjem.

Predsednika vlade je od trenutka, ko je stopil na suho in vse dotlej, dokler ni odšel vlak proti Parizu, burno pozdravljala in aklamirala velika množica ljudi.

Iz Havra je g. Laval odpotoval v Pariz ob 10:45 in prispel v prestolnico kmalu po 14.

Pariz, 2. novembra. AA. Pred svojim povratkom v francosko prestolnico je predsednik francoske vlade Laval to-le izjavil zastopniku agencije Havas:

Pred odhodom v Ameriko je bilo naglašeno, da se bodo razgovori s Hooverom

vršili le po protokolu, ki je bil vnaprej izdelan, in po programu, ki smo ga bili jasno določili. Ob svojem povratku v Francijo lahko rečem, da bo misija, ki sem jo izvršil, lahko imela pomembne posledice. Vprašanja, ki sva se jih Hoover in jaz v svobodni diskusiji dotaknila, dajejo možnost, da se v bodoče odstranijo ali vsaj ublažijo vsa nesoglasja. Uspehi te diskusije so pomembni zato, ker se bosta posledje ameriška in francoska vlada lahko bolje sporazumeli. Upati smemo, da bo sodelovanje med Francijo in ameriškimi Združenimi državami v bodoče mnogo olajšano in da se bodo naši medsebojni odnosi okrepili.

V torek bom podal ministrskemu svetu poročilo o razgovorih v Washingtonu in vlada bo presodila, kateri praktični sklepi se bodo dali storiti na podlagi teh razgovorov.

Vračam se iz Amerike z dobrimi vtisi o sprejemu, ki sem ga doživel v ameriških Združenih državah, sprejemu, ki jamči, da ostane prijateljstvo ameriških Združenih držav do Francije neizpremenjeno.

Parlament bo imel, ko se sestane, priliko izreči svojo sodbo o politiki, ki jo je zadnje čase vodila vlada, in o politiki, ki naj jo vodimo v bodoče. Izkoristiti moramo velikanski ugled, ki ga francoska vlada uživa v svetu, da bomo mogli zavovarati svoje bistvene interese in okrepiti mir.

Pariz, 2. novembra. AA. Nemški posla-

nik von Hoesch se je vrnil iz Berlina. V torek bo imel sestanek s predsednikom francoske vlade Lavalom. V Berlinu se je von Hoesch opetovano sestel z državnim kancelarjem Brüningom in z državnim tajnikom von Bülowom. Dobil je važna navodila o reparacijskem vprašanju in o vprašanju nemških dolgov napram inozemstvu.

Pariz, 2. novembra. AA. Havas poroča iz Berlina, da je predsednik nemške vlade dr. Brüning stopil v stike z veleposlanikom Združenih držav in Velike Britanije v Berlinu, da bi se informiral o vprašanjih reparacij in mednarodnih dolgov.

Dobropoučeni krogi trde, da se bodo pričela prve dni prihodnjega tedna diplomatska pogajanja v nemškem ministrstvu za zunanje zadeve med nemškimi državniki in veleposlanikoma Francije in Italije.

Berlin, 2. novembra. AA. Upravni svet Banke za mednarodna plačila je podaljšal reediskontni kredit za Nemčijo v znesku 25 milijonov dolarjev do 4. februarja 1932. To je del kredita v skupnem znesku 100 milijonov dolarjev, ki ga je ta zavod z drugimi narodnimi bankami dovolil Nemčiji. Upravni svet je sklenil predlagati narodnim bankam Francije, Anglije in Združenih držav severne Amerike, naj ta kredit podaljšajo do istega termina.

Sedaj je prispel od vseh treh bank odgovor, da se pridružujejo sklepu Banke za mednarodna plačila.

Pred popolnim preobratom v Hitlerjevi politiki

Hitler se odpove Hugenbergu in preneha s svojo kampanjo proti Franciji - Sporazum z Brüningom zavzemlje čedalje konkretnije oblike - Vzroki nepričakovanega preobrata

Berlin, 2. novembra. d. Vesti o zbližanju med Adolfom Hitlerjem in med centrom ter državnim kancelarjem dr. Brüningom zavzemajo vedno konkretnije oblike. V berlinskih političnih krogih računajo z vso resnostjo s tem, da stopi v doglednem času — govore o koncu tega leta — Adolf Hitler s svojimi narodnimi socialisti v koalicio s centrom in hkrati tudi v Brüningovo vlado.

V krogih, ki stoje blizu centru, izjavljajo, da se s tem dogodkom izvrši popolna sprememba smeri Hitlerjeve politike. Hitler bo najprej popolnoma opustil svojo kampanjo proti Franciji. Kakor govore, je

že dal svojemu tisku v tem pogledu navodila. Hitler je že za poseta francoskega ministrskega predsednika Lavalu v Berlinu po nalogu vlade držal svoj tisk na vajetih. Sedaj se je izvedelo celo, da je hotel Hitler takrat napraviti ministrskemu predsedniku Lavalu poset. Hotel je Franciji zagotoviti, da Hitlerjevci ne nameravajo nobene vojne. Dr. Brüning pa tega koraka ni priporočil, temveč je svetoval Hitlerju, naj svoj načrt odloži.

Sedaj hoče Hitler oditi v inozemstvo in prepričati vodilne državnike evropskega zapada o miroljubnosti svoje stranke. Hitler je obljubil tudi centru in dok-

torju Brüningu, da bo popolnoma spreminil svoje dosedanje notranjo politiko in taktiko in da se bo v socialnih vprašanjih približal centru. Iz svoje stranke bo izključil vse radikalne in revolucionarne elemente, svoje napadalne oddelke pa bo v tistem trenutku, ko stopi v vlado, razpustil. Hitler se bo slovesno odrekal Hugenbergu in se postavil na stališče zakona.

Kot vzrok tega senzacionalnega preobrata navajajo, da išče zapadno-nemška težka industrija sporazuma s francosko industrijo in je zato dala Hitlerju nalog, naj izvrši ta preokret. Zapretila mu je, da ustavi vse podpore stranki, če tega ne stori.

Razburjenje v Grčiji radi dogodkov na Cipru

Odbor vseh strank je izdal proglas v obrambo pravic grškega prebivalstva na otoku — Srdita kampanja listov proti Angliji

London, 2. novembra. AA. Britski guverner na otoku Cipru je poslal vladi poročilo, da se je položaj na otoku zboljšal. Najnemirnejša je bila pokrajina Famagusta, kjer pa vlada sedaj red in mir. Oblastva so aretirala nekaj oseb zaradi sabotaže.

Atene, 2. novembra. AA. Krvavi dogodki na Cipru so napravili na vso grško javnost globok vtis. Listi apelirajo na plemenitost Anglije in kritizirajo ukrep o ukinitvi grških listov. Grška vlada je prepovedala cerkvene svečanosti za padlimi žrtvami na Cipru.

V Atenah so ustanovili odbor iz vseh strank za obrambo pravic grškega prebivalstva na Cipru. V proklamaciji pravi odbor, da priznava tesne stike med Grčijo in Anglijo, da pa bo morala Anglija že zaradi svojih tradicij ugoditi nacionalnim aspiracijam tega grškega otoka.

Povsod vlada največje ogorčenje proti sredstvom, ki jih uporabljajo angleška oblastva na otoku proti grškemu prebivalstvu. Ves grški tisk in tudi vladni listi branijo upornike, čeprav je bil pred dnevi Venizelos izdal izjavo, da se ti dogodki ne tičejo grškega naroda.

»Elefteron Vima« pravi, da bodo guvernerjeve metode pognale ciprsko prebivalstvo v obup in dostavlja: »Mi se ne bo-

jimo nasilnih sredstev, nego se jih kot Grki, kot ljudje, kot člani moderne družbe in kot odločni branitelji svetlih grških tradicij sramujemo. Vprašamo se, kakšen zmisel ima ta sramotna drama na hrbtni malega naroda in kakšni so vitalni oziroma materialni interesi, ki silijo Anglijo, da vlada na tem otoku.

Atene, 2. novembra. AA. Proklamacija odbora, ki je bil ustanovljen zaradi obrambe interesov Cipra, je podpisal tudi bivši predsednik grške republike admiral Konduriotis z mnogimi potomci najslavnejših grških rodbin iz dobe grških vstankov, na primer Ipsilanti, Bocaris, Kanaris, Mavromihalis, Miaulis itd.

Atene, 2. novembra. AA. Atenski mitropolit Hrizoston je poslal canterberryškemu nadškofu brzojavko, v kateri ga poziva, naj bi se zavzel za aretirane episkope in svečnike in za vse »mučeniško prebivalstvo« Cipra.

Vlada je prepovedala parastose za ciprskimi žrtvami. Navzlic temu bodo posamezne stranke priredile spominske svečanosti v vsej Grčiji, izvzete bodo samo Atene.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 2. novembra. d. Gorkelje vreme, jasno, v nižavah tuptam megla, v enem ali dveh dneh nastopijo najbrže zopet visoki oblaki.

Smrt podpredsednika državnega sveta

Beograd, 2. novembra. 1. Sinoči ob 10. je po krajši bolezni umrl podpredsednik državnega sveta Mike Radivojević.

Grof Bethlen brani svojo politiko

Budimpešta, 2. novembra. n. Bivši predsednik vlade grof Bethlen je dal nekaterim nemškim novinarjem sledečo izjavo: Znano mi je, da se sedaj, ko nisem več predsednik vlade, govorijo o meni razne gorostasnosti. Vendar sem bil jaz, ki sem sklenil finančni sporazum s Francijo, in večina odredb Karolyjeve vlade je tudi od mene zamišljena. Smer notranje in zunanje politike ostane tudi še v bodoče neizpremenjena. Kar se tče gospodarskih problemov se bodo morali z ozirom na dejstvo, da padajo cene vsem proizvodom, privatni dolгови odpisali v toliko, v kolikor bo to odgovarjalo splošnemu padcu cen.

Nova priznanja atentatorja Matuške

Budimpešta, 2. novembra. n. V stvari železniškega atentata, ki ga je izvršil Matuška, se je budimpeštanski policiji posrečilo, da je napravila nova važna odkritja. Matuška je dunajski policiji priznal, da je nameraval izvršiti še nekaj atentatov. V ta namen si je nakupil več železnih cevi. Te cevi je vrnil v neki potok. Matuška je policiji dal načrte kraja, kjer cevi leže. Na podlagi tega je budimpeštanska policija izvršila preiskavo in res našla na označenem kraju osem železnih cevi. Te cevi so prav tako dolge, kakor cevi, s katerimi je bil izvršen atentat na viadukt smrti.

Dr. Anton Novačan,
kraljevski konzul v Braili:

Moja poslanica za volitve

Za te volitve je umestna prispevka o maloletnem dediču velikega in lepega doma.

On je bil otrok, neboljeno dete, in oskrbniki in upravitelji so mu rezali tenko skorjo črnega kruha, sami pa so se mastili s pogačo. Srebrali so iz njegove dedščine vse dohodke, opustošili njegove prostrane gozdove, izželi do rjave prsti njegove njive, uničili bogate vinograde, njegovo domačijo, sveti dom njegovih očetov, pa so zanemarili v toliki meri, da so vetrovi raznesli razdrapano streho in so ču ki in sove gnezdele med vegastim in sipajočim se zidovjem. Njega samega, dediča lepe domačije, pa so izročili zankarni dekli, grešnici in pijanci, ki je skušala, da ubije v dečku vsako hrepenenje po svobodi in samolastnosti.

Zanemarjen in slab, neprosvitljen in brez prijatelja, bil bi poginil ubogi otrok, da ga ni krepila njegova kri, svobodna kri njegovih očetov.

Razrastel se je v moza in oči odprl. Sklicel je skrbnike in upravitelje in jih vprašal: Kako ste ravnali z mojim domom, kako ste skrbeli za mene, nedoletnega otroka?

Niso znali, niso dali odgovora.

On pa je zaškrtal z zobmi in jim je pogljal nož v dimlje.

To je prispevka in vsak, ki jo čita, naj si poišče v naših razmerah proti-sliko in proti-primer.

Resnica je, da živimo v dobi, ko se dva praveca svetovne politike z bliskovito brzino bližata križišču, žarišču krvavega ali nekrvavega konflikta, in bo Jugoslavija in z njo posebej še slovenska dežela morala braniti na vse strani svoj politični in gospodarski obstoj. Tedaj ne bo nikogar ne od leve in ne od desne, ki bi nam pomagal in nas zagovarjal, ako si ne bomo znali pomagati sami z nepremagljivo notranjo silo narodnega jedinstva in socialne sloge. Zakaj, svetovna zgodovina ne pozna sodnika ne od leve in ne od desne, edini sodnik v svetovni zgodovini je uspeh.

Ideja volitev dne 8. novembra, to je ideja naših borbov in vseh naših velikih in malih borbov za narodni obstanek pred veliko vojno.

Ideja volitev dne 8. novembra je ideja vseh velikih Hrvatov, kateri so dali svoje najboljše za svobodo naroda.

Ideja volitev dne 8. novembra je ideja prvega Karadjordja, ki je začel gigantsko borbo za svobodo nas vseh z lesenim topom in je ta ideja tekom enega stoletja vrgla ob tla strahovito silo turškega cesarstva ter zlorabila krila dvoglavemu orlu nesamitnih Habsburžanov.

Ideja volitev 8. novembra je ideja vsakega Slovenca in vsakega Jugoslavana: Imeti lasten dom in biti v lastnem domu neodvisen gospodar.

Kogar odbija volilna tehnika, ali mu niso po volji delujoče osebe, ta naj se razgleda okrog po Evropi: Italijo vlada Mussolini, Poljsko Pilsudski, Grčijo Venizelos, Turčijo Kemal, Nemčijo Brüning, Rusijo Stalin, Anglijo sloga okrog Mac Donalda, povsod je eden in sam, nosilec ideje čuvanja domovine pred razpadom, ali pri narodih, katerim se ni treba bati razpada, nosilec neke socialne ali gospodarske ideje. Mi Jugoslavi, posebej Slovenci pa še nismo tako daleč, da bi smeli krvaveti v medsebojni borbi zaradi našel, iz tujine k nam presajenih, od socialno zrelih in v njih golem obstoju ne ogroženih narodov. Zunanji državni meja imamo krvavo banovino, že veste kje, imamo Celovec, kjer nam tuji odrekajo celo čast odpora in borbe, preden pademo... Ali nismo dolžni, da gremo vsi v boj za idejo in za politiko, katera se je v nedavni preteklosti izkazala kot pravna in uspešna, ali nismo dolžni, da gremo vsi brez razlike naziranja in stanu, kamor nas vodi — moč Karadjordjevi!

Kdor pridiguje neudeležbo in noče na volitve dne 8. novembra, tega uvrstite v število tistih nemarnih gori opisanih skrbnikov s slabo vestjo in mu povejte, da je njih politika in njih politična taktika do danes rodila le neuspehe in je bila vedno le kvarna ovira ideji napredka in svobode, za katero se bodo izrekli volilci dne 8. novembra in katero je do sedaj dala uspeh, da nismo več kravi pastirji tujim graščakom in od vsega sveta zasmehovani svinjski trgovci.

Velika in težavna bo naloga slovenske delegacije v prvem jugoslovanskem par-

Nejasen položaj na Daljnem vzhodu

Dementirana vest o napovedi vojne s strani Japonske -- Japonci javljajo, da so z ruskim odgovorom zadovoljni

New York, 2. novembra. n. Z ozirom na razne vesti o kitajsko-ruskem sodelovanju in o zbiranju sovjetskih čet na mandžurski meji so Zedinjene države sklenile, da pošljejo svojega opazovalca v Mandžurijo, da tamkaj prouči položaj. Poslati bo moral čim prej v Washington poročilo o položaju v teh krajih.

Berlin, 2. novembra. n. Včeraj so se tukaj razširile vesti, da je Japonska napovedala vojno sovjetski Rusiji. Sovjetski poslanik v Berlinu je objavil komunike, v katerem pravi, da ni govora o kaki vojni napovedi, da pa so sovjetske oblasti pripravljene, ker Japonska koncentrira svojo vojsko na mandžurski meji.

London, 2. novembra. n. Semkaj so dopisali vesti, da sta Kitajska in sovjetska Rusija sklenili sporazum, na podlagi katerega se kitajski predsednik Cangkajšek obvezuje, da bo stopil v diplomatske stike z Rusijo, Rusija pa se obvezuje, da se ne

bo vmešavala v mandžursko vprašanje. Nadalje poročajo iz Mandžurije, da je 300 ruskih vagonov prešlo mandžursko mejo z municijo in da kitajska vlada pričakuje, da bo 50.000 mož sovjetske armade pripravljenih za pohod proti japonskim četam.

Moskva, 2. novembra. n. Neka poluradna vest iz Pekinga poroča, da sta dva japonska častnika dala komandantu kitajskih čet v Kin-Cingo sporočilo svoje vlade, v katerem ta zahteva, naj se mesto takoj izroči generalu Šangkajlanu. V nasprotjem slučaju bodo japonske čete mesto bombardirale.

Tokio, 2. novembra. n. Japonska vlada je zadovoljna z ruskim odgovorom, ki ga je prejela na vsa svoja vprašanja glede mandžurskih zadev. Japonska vlada je tudi z zadovoljstvom vzela na znanje izjavo kitajskega generala Ma, ki je obljubil, da bo v 8 dneh zgradil porušeni most preko reke Nomi.

Manifestacijski shod na Jesenicah

V prostorni dvorani kina »Radio« se je vršil v nedeljo velik shod, ki se je tudi po zaslugi demagoških volivnih abstinencijev spremenil v mogočno manifestacijo za jugoslovansko misel.

Shod je otvoril predsednik jeseniškega volilnega odbora dr. Kogoj, ki je pozdravil številno došlo zborovalce ter ministra dr. Kramerja ter sreskega kandidata Ivana Mohoriča. Za predsednika shoda je bil nato izvoljen dr. Maks Obersnel, ki je takoj podelil besedo ministru dr. Kramerju.

V poljudnih besedah je minister dr. Kramer pojasnil veliki pomen volitev, ki bodo odločilne za našo prihodnost. Zlasti pa je naglašal, da ni svobode in pri tem ni čutil, kako s svojim nastopom samega sebe pobija, ko je mogel na oficijelnem shodu pristaviti jugoslovanske misli govoriti proti volivni udeležbi. Zborovalci so bili nad izvajanjem gospoda kaplana ogorčeni, vendar pa se je predsedniku shoda posrečilo, da je ohranil na shodu mir in je mogel g. kaplan govoriti svoj govor do konca.

Po ministru dr. Kramerju je govoril sreski kandidat Ivan Mohorič ter v velikopoteznem govoru opisal gospodarsko ozadje volitev. Njegov vsebinsko tako bogat govor je čisto prepričal zborovalce, da bo gospod Ivan Mohorič kar najbolje zastopal interese jeseniškega delavstva. Za tem je nastopil g. kaplan Andrej Križman, ki je hotel z raznimi lepimi besedami, ki pa so jih zborovalci občutili le kot fraze, po ovinkih agitirati za abstinenco. Zlasti pa je naglašal, da ni svobode in pri tem ni čutil, kako s svojim nastopom samega sebe pobija, ko je mogel na oficijelnem shodu pristaviti jugoslovanske misli govoriti proti volivni udeležbi. Zborovalci so bili nad izvajanjem gospoda kaplana ogorčeni, vendar pa se je predsedniku shoda posrečilo, da je ohranil na shodu mir in je mogel g. kaplan govoriti svoj govor do konca.

S stvarnimi dejstvi je takoj nato pobil izvajanja predgovornika minister dr. Kramer, nato pa je obračunal s kaplanovimi trditvami zastopnik socialistov in glavni zaupnik delavstva v tovarnah Kranjske industrijske družbe g. Jeram Jurij. Z živimi dokazi iz našega domačega političnega življenja je razkril svobodo in demokracijo, kakor jo razumejo g. Križman in njegovi tovariši. Njegovi drastični primeri so silno učinkovali na zborovalce in posebno njegova mestoma humoristična izvajanja. Ni danes diktature, pač pa bi jo hoteli zopet postaviti tovariši g. Križmana, je vzkliknil. Dovolj jamstva je danes v Jugoslaviji, da ne pride do razmer, kakršne bi hotel g. Križman in tovariši. Koncem svojega govora je gospod Jeram priznal, da drži vse to, kar sta navedla minister Kramer in sreski kandidat gospod Mohorič.

Govor g. Jerama je bil popolnen poraz za kaplana Križmana in njegove pristaje, ki so čisto obmolknili in se niso več upali motiti govornikovih izvajanj.

Po nedeljskem shodu je jasno, da bodo Jesenice odločno storile svojo narodno dolžnost in 8. novembra glasovali za jugoslovansko misel in s tem za gospodarski napredek Slovenije.

Vsak razumen gospodar zna ceniti dobrega delavca in vsak dober podjetnik ve, da ni gospodarskega napredka brez socialnega napredka, ker sta oba nerazdruženo zvezana. Pri Bratovski skladnici vidimo, da se lahko najdeta podjetnik in delavec pri skupnem delu in da je korist delavca korist podjetja ter obratno.

Po prevratu se je pri nas silno razvila zasebna podjetnost v pletarski stroki. Zalibog se jih je preveč vrglo na en in isti izdelek. Toda iz tujine uvažamo še za 2 milijardi dinarjev tkanin in že to dokazuje, koliko možnosti dela je še v naši državi. Kakor so na Angleškem osnovali delavci svoje zadrugne prednice in tkalnice, tako bi se tudi pri nas morale ustanoviti zadrugne tkalnice.

lamentu. Zato naj volilci oddajo svoje glasove po vseh okrajih le šolanim kandidatom, kajti ni je večje nesreče za narod, kakor če ga zastopajo domišljavi šušmarji.

Lesna stroka preživlja najtežji čas. Vseeno pa uvažamo iz Avstrije za 34.000.000 celuloze, ki je izdelana iz mehkega lesa, katerega imamo doma v izobilju. Samo tu bi moglo najti na stotine naših delavcev zaslužka. Da pa se prične vse te nedostatke odpravljati, pa je potrebno tudi složno politično delo, ki ga naj omogočijo naš volitve v narodno skupščino.

Nbroj praktičnih vprašanj bo morala rešiti narodna skupščina, predvsem revizijo vsega davčnega sistema. Tu je vsakdo od vas zainteresiran, kako bo obdavčeno ročno delo, kakšne bodo trošarine, kako bodo obremenjene hiše in posestva, kako se bo rešila zadeva kuluka in uslužbenskega davka. Ne more vam biti vseeno, kako se bodo vsa ta vprašanja rešila in zato ni vzroka, da ne bi javno povedali, kaj želimo. S tem, da se udeležite volitev, boste ne samo izvršili svojo državljansko dolžnost, marveč boste z vašo udeležbo manifestirali, da se morajo ta vprašanja rešiti, da se mora napeti vse sile, da se čimbolje rešijo, da hočete složno delo v Narodni skupščini.

Dolžnosti poslanca.

Bodimo si na jasnem, da vaš zastopnik ne bo imel lahkega dela, kajti interese industrijskega delavstva v agrarni državi zastopati ni lahko. Zato je važno, komu poverite svoje zaupanje. Kajti ta vprašanja so dalekosežna in njih reševanje ni lahko. Dobro sem se zavedal vsega tega, ko sem prevzel kandidacijo za radovljanski srez. Proti meni se je agitiralo, češ da zastopam kapitalizem. Škoda bi bilo časa, da polemiziram s tako trditvijo sedaj, ko ste slišali moj program dela. Izšel sem iz vaših vrst in v čast si štejem to. Zato ne dopustim, da bi padla le senca kakšnega pritiska. Zelim, da bodo te volitve preizkušnja zrelosti vaše samoopredelitve. Dobro poznam mukotrpno življenje industrijskega delavca in razumem njegove težnje. Ne agitiram s tem, toda smatram za svojo dolžnost, da vas kot sreski kandidat o vsem informiram. Ko sem prevzel kandidacijo v vašem srezu, sem imel edino željo, da dam delu, ki ga vršim že dvajset let v korist gospodarstva, močnejši povdarek in izraz.

Obmejni srez smo, naj dokaže in to bo dokazal, da je čuvár edinstva, steber močne in neodvisne Jugoslavije!

Dr. Rožič med kmniškimi volilci

Za novo gospodarsko politiko

Kamnik 1. nov.

V soboto ob 6. uri zvečer se je vršil v dvorani Gasilnega doma v Kamniku sijajno uspel shod, katerega sta priredila sreska kandidata dr. Valentin Rožič in direktor srednje tehnične šole Josip Reiser.

Dr. Rožič je že pri prvem shodu, ki ga je priredil preteklo nedeljo na kamniškem Glavnem trgu, postal Kamničanom prav sinaptičen. To je dokazala zlasti udeležba na včerajšnjem shodu. Tudi to pot je vodil shod predsednik volilnega odbora kamniški župan Kratnar.

Dr. Rožič je v uvodu naštel nekoliko razlogov, ki so ga prepeljali do tega, da je prevzel kandidacijo pri teh volitvah. Nad 30 let že delam za jugoslovansko stvar, je dejal dr. Rožič, bil sem zanj že zaprt in preganjan, pa bi rekel, da je v nevarnosti naša ljubljena Jugoslavija, katero smo ustvarili s tolikimi žrtvami, vrgl puško v koruzo, samo radi nekdanjih strankarskih ozirov. Treba je, da vendar že enkrat javno prekinemo s prejšnjim strankarskim mišljenjem in začnemo delovati v novem duhu. Treba je nesebičnega dela za narod; kdor je to doslej delal, bo šel v tej smeri tudi naprej, brez ozira na levo in desno, ne strašče se raznih nasprotij niti polen, ki mu letijo od vseh strani na glavo.

V nadaljnjem delu svojega govora je govornik očitno potrebo kamniškega sreza in načine, kako bi se s smotrenim delom, pri katerem ne bodo strankarske koristi igrali nikake vloge, dalo marsikaj napraviti, za kar smo se dosedaj že dolgo vrsto let zaman potegovali. Zlasti pa mora kamniški srez skrbeti za povzdigo tujkega prometa. Ako hoče v svojih težnjah dobiti zaupanje vlade, mora s čim večjo volilno udeležbo dokazati, da hoče biti tega zaupanja

vreden. Zato smemo upati, da se bodo zadnji teden strezili tudi oni, ki so proti volitvam, in uvideli brezmislčnost abstinence, ki je škodljiva za vsakega posameznika kakor za državo. 8. novembra gremo v boj, ne za kamničane, ampak za idejo, ki bo smagala, ker mora zmagati.

Govoru dr. Rožiča je sledil viharen aplavz. Za njim je povzel besedo direktor Reiser, katerega se stari Kamničani še spominjajo z zborovanjem pred 20 leti. Direktor nam je najprej na kratko podal pregled dosedanjega neplodnega parlamentarnega življenja, katerega je kot poslanec pač lahko do podrobnosti spoznal. Priznal je, da politika, ki smo jo uganjali po vojni, ni bila prava narodna politika, kajti dosegli nismo ničesar. Denar, namenjen obsemu ljudskemu blagru, je služil v strankarske namene. Delo bivšega parlamenta ni rodilo nobenih pozitivnih sadov. Pri volitvah 8. novembra ne gre za to, kateri kandidat bo izvoljen, gre za to, da pokažemo, da take politike, kot je bila doslej, ne maramo več, ampak da hočemo prekiniti s starimi razmerami in začeti novo, boljše, pozitivno parlamentarno življenje. 8. novembra bo šel na volišče vsak, ki je mišljenja, da se mora gospodarsko vprašanje rešiti v korist naroda, ne pa v korist strank. Na te volitve gledajo naši zunanji prijatelji in neprijatelji: Prijatelji s skrbjo in strahom, ali bomo pokazali, da smo zreli za pozitivno parlamentarno življenje, ali imamo voljo in smo pripravljeni na trdno gospodarsko delo; naši neprijatelji pa se že vnaprej vesele neuspeha, ker si obetajo, da bodo imeli od tega samo oni dobiček. Zato bomo šli na te volitve predvsem za to, da pokažemo, da hočemo novo gospodarsko politiko, in da dokažemo s tem izraze ljubezni do svojega rojstnega kraja, svojega naroda in države.

Govor direktorja Reiserja je napravil na vse najboljše vtis in zborovalci so se razšli z vzklikom nekega volilca: »Hvala Vam, da ste nas poučili, vsi bomo šli voliti!« In kogar hočete, je zaklical za njimi dr. Rožič.

Shod kandidata dr. Vauhnička v Slov. Bistrici

Slov. Bistrica, 1. novembra.

Danes dopoldan je imel sreski kandidat dr. M. Vauhnik volilni shod v gostilni Walland. Ko je predsednik shoda podelil besedo kandidatu, je ta najprej orisal zgodovinski razvoj našega parlamentarizma. Poudarjal je, da se je v parlamentih pred 6. januarjem pozabilo na glavno dolžnost narodne skupščine, na delo. Zato so nas pri mirovni pogodbi malo upoštevali, nam narekovali meje in mi smo morali biti z vsem zadovoljni, ker smo bili na znotraj slabotni v sled nezavednega parlamentarizma, ki se ni mogel otresti plemenskih in verskih sporov. Poslanci se končno niso zavedali, da so reprezentanti ljudstva, in prišlo je do usodnega streljanja v narodni skupščini. Pravo in edino nalogo in delo parlamenta nam je pokazal kralj po 6. januarju. Z novim zakonom je preprečil ustanavljanje majhnih strank in podal možnost, da se sestane parlament, ki bo zmogel voditi državo do gospodarske in finančne sanacije, ki nam je pred vsem potrebna. Eksperimente s pretirano demokracijo smo že preveč čutili na lastni koži in se zato ne sme nikoli več potniti doba malih strank in strankarske zagrizenosti. So še ljudje, ki pridigajo abstinenco, in to taki, ki bi bili v prvi vrsti poklicani kot dobri politiki sodelovati, a ne se odgovarjati pozitivnemu delu in ga še celo ovirati. Vsekakor je dobro, da ne bomo več drevili za

slepimi partizanskimi fantomi.

temveč dne 8. novembra jasno in preudarno pokazati voljo do skupnega dela za močno in vplivno domovino. Kot drugi se je prijavil k besedi novinar R. Rehar iz Maribora. Rešil je pred poslušalci v prvi vrsti vprašanje, zakaj so volitve potrebne? Primerjal je državo z drugo, v koji so vsi državljani zadržani in odgovarjajo s svojim imetjem in življenjem za njo. Kakor ne bo dejal pri zadržki noben zadržan: »To me nič ne brigaa, tako tudi kot državljan ne more in ne sme hujskati k abstinenci ali biti pri volitvah odsoten, posebno sedaj, ko se bo sestel parlament, ki bo reševal našo državo krize, v katero se je zapletla z vsemi državami. Vsi jamčimo s svojim sodelovanjem dne 8. novembra za dobrobit države. Kot drugega vprašanja se je lotil vprašanja, ali smo s strankami kaj izgubili? Delo v narodni skupščini ni bilo nič drugega nego prepis za oslovo senco. Ako bi poslanci uporabljali svojo energijo za vprašanje gospodarstva, trga za naše pridelke itd., bi danes lahko žalovali za njimi, tako pa ne in torej s strankami nismo izgubili ničesar!

Sedaj stojimo pred novo situacijo. Sedanji režim in sedanje volitve so nam garancije, da bomo dobili vlado, ki ne bo sestavljena po dolgem barantanju posameznih partij. V novem parlamentu bodo zastopani vsi deli naše države sorazmerno in tudi vsi stanov.

Rešiti se moramo sami

z zdravim parlamentarizmom, pritegniti tuj kapital in tako omogočiti pozitivno delo v vseh panogah nacionalnega gospodarstva, ker divja koplavevalci ne morejo kriti vseh investicij, ki nas čakajo v rudarstvu, železniškem omrežju, obmorskih lukah itd. Če ne bomo šli vsi na volišče, nam bodo rekli, da niti sami ne zaupamo državi, kaj bi nam šele tujci.

Končno je še spregovoril nekaj besed dr. Šnuderl o izbiri kandidatov in opozarjal, da so za delo potrebni inteligentni ljudje, ki poznajo položaj in potrebe vseh stanov, ki jih bodo zastopali v novem parlamentu.

Globoke in pomembne besede kateheta prof. Pavliča

kandidata v laškem srezu na uspelem shodu v soboto v Trbovljah

Trbovlje, 1. nov.

Čimbolj se bližamo dnevu volitev, temveč postaja zanimanje v vseh slojih prebivalstva. Prav posebno zanimanje kaže naše delavstvo za novembrske volitve, kajti zaveda se, da je polnoštevilna udeležba delavstva pri volitvah nujno potrebna, če hoče, da se bodo uspešno reševali v parlamentu vsi pereči socialni in gospodarski problemi in če noče, da bi se poslabšale vse dosedanje socialne pridobitve proletariata.

Včeraj dopoldne sta se vrsila v gostilni Forta dva delavska volilna shoda in sicer ob 14. uri shod sreskega kandidata kateheta g. prof. Pavliča, ob 18. uri pa sreskega kandidata g. Juvana.

Pred številnimi delavskimi volilci je prvokrat nastopil sreski kandidat katehet g. prof. Pavlič, ki je med največjo pozornostjo navzočih delavcev razlagal pomen novembrskih volitev za rudarsko delavstvo. Govornik je dejal, da je kot sin železničarskega delavca videl bedo in trpljenje rudarskih delavcev in njihovih družin, ki trpijo v sedanji težki krizi brezprimerno pomanjkanje. Zato se je odločil, da sprejme ponudeno mu kandidacijo v njegovem domačem srezu. Dobro se zaveda, da je sprejel težko nalogo na svoje rame, kajti veliko je nerešenih socialnih vprašanj, ki težijo naše delovno ljudstvo. Ta vprašanja bo pa mogoče rešiti edinole s sodelovanjem delavstva samega pri urejanju našega državnega življenja. Prav posebno delavstvo bi lahko zašlo v še bolj mučno situacijo, če bi se sedanji volitev ne udeležilo. Ne le da bi se na odločilnih mestih nepešano očitalo, da rudarski revirji državi niso dali svojega zaupanja, in zato tudi od države nobene pomoči pričakovati ne morejo, marveč bi tudi poslanec za srez Laški imel silno težko stališče pri zastopanju delavskih interesov, ker bi se mu očitalo, da nima nikakega zaupanja delovnega ljudstva. Prav lahko bi se zgodilo, da bi se potem tudi država prav nič ne ozirala na težnje rudarskega delavstva in bi znala odtegniti še dosedanja naročila premoga državnim železnicam. Posledica takega usodnega dejstva si delavstvo lahko predstavlja, kajti na tisoče delavstva bi postalo v revirjih Trboveljske družbe brezposelno. Ne glede na to pa bi se moglo dogoditi, da bi se sedanja socialna zakonodaja poslabšala, kar bi pomenilo zopet težak udarec za rudarsko delavstvo. Zato si mora naše rudarsko delavstvo izvoliti svojega zastopnika, ki bo v bodočem parlamentu z vso odločnostjo branil delavske interese. Te interese pa bo mogel braniti le tedaj uspešno, če bo imel za seboj množice volitev, ki mu bodo dali močno moralno oporo pri njegovem prizadevanju za izboljšanje težkega položaja delovnega ljudstva v tem delavskem srezu.

Prepojimo narod z jugoslovanskim duhom

Da zamoremo uspešno konsolidirati težke gospodarske prilike v naši državi, je potrebno sodelovanje širokih množic jugoslovanskega naroda. Vsaka pasivnost pri volitvah bi bila velika napaka, kajti s tem bi pokazali, da v državi nečemo toliko zaželenega reda in gospodarskega napredka, marveč da si želimo še nadalje nered in gospodarsko propadanje. Ko sem se odločil, da kot duhovnik prevzamem ponudeno mi kandidacijo, sem imel pred očmi edinole eno: Da sodelujem pri urejanju naše velike domovine, v kateri naj bi vsi trije bratje, Slovenci, Srbi in Hrvatje živeli v najlepši narodni slogi kot eno sree v ljubezni do svojega narodnega kralja in združene Jugoslavije. Mi hočemo, da bomo povsod doma, kamorkoli pridemo v Jugoslaviji, povsod se moramo čutiti kot doma. Zato je nujno potrebno, da prepojimo naš narod s pravim svežim in mladim jugoslovanskim narodnim duhom, z duhom narodnega in državnega edinstva, vse kar je starega pa

zavržimo, ker staro škoduje in dela napotje mlademu jugoslovanskemu narodu. — Zato pogumno na delo, kajti naša je bodočnost. Velika Jugoslavija se poraja in še večja bo postala, ko se nam pridruži nekoč še naši bratje Bolgari in če Bog da, da se bodo v doglednem času tudi v Rusiji spametovali, potem bomo Slovani zavladali svetu.

Doslej najbolj poštena vlada

Da sem prevzel kandidacijo, me je k temu dovedlo lastno prepričanje, da je vlada ministrskega predsednika Živkovića ena doslej najbolj poštenih vlad. Treba mi je naglasiti samo dejstvo, da je g. Živković uvedel v državni upravi absoluten red in tam, kjer je preje cvečela korupcija in vladal nered, je zdaj poštenje in zakonitost. Bog ne daj, da nas bi v prejšnjem

Konjiški srez v znamenju volitev

Trije veliki volilni shodi

Konjice, 1. novembra.

O podrobnem delu in o pripravah, ki se vrše že dalje časa v našem srezu v svrhu volitev, smo že poročali. Pretečena nedelja na dan Vseh svetnikov pa se je razvila v pravo volilno manifestacijo. Vršili so se trije volilni shodi v Vitanju, Ločah in Konjicah, ki so centri našega sreza.

Na shodu v Vitanju je nastopil kot govornik konjiški župan in notar gospod Rado Jereb. Shod se je vršil v restavraciji Konrada Pircha, kjer so bili vsi spodnji prostori do zadnjega kotička nabito polni. Izvajanjem priljubljenega govornika, ki je znan širom našega sreza in kot strokovnjak v vseh gospodarskih panogah prav posebno čislani, so zbrani zborovalci sledili z največjim zanimanjem. Prav razveseljivo je bilo videti, kako so se začeli od napovedani uri silovito posvetovati našega zelenega Pohorja zgrinjati v restavracijskih lokalih, kjer so z največjim zanimanjem sledili sleherni besedi govornika. Gospod govornik je uvodoma obrazložil pomen in način novembrskih volitev ter važno nalogo, ki jo prevzema domači sreski kandidat. S prav nazornimi primeri je dokazal tudi zbranim zborovalcem, kako važno vlogo igra gospodarsko dobro urejena država, kakoršno si hočemo tudi mi ustvariti s sedanji volitvami. Z velikim odobravanjem so sledili zborovalci govornikovim besedam, in nikdo ne dvomi, da niso padle njih besede na plodna tla. Shod je imel popoln uspeh, kar bodo podkrepi zborovalci tudi sami na dan volitev.

Prilicno istočasno kakor v Vitanju se je vršil tudi na vzhodni točki sreza — v Ločah volilni shod, katerega pa je vodil naš sreski kandidat Karl Gajšek, in njegov namestnik dr. Ervin Me-

Volilno gibanje v Poljčanah

Sreski kandidati složni za blaginjo močne Jugoslavije

Poljčane, 1. novembra.

V nedeljo sta bila v Poljčanah kar dva shoda. Prvi je bil takoj po rani maši ob pol 8. uri v Poljčanah pri Hartnerju, drugi pa ob 9. uri v Peklu pri Mohoriću. Zlasti v Poljčanah se je zbralo razveseljivo število volitev. Otvoril je zborovanje tamkajšnji župan g. Simon Prešern. Treba je, da je danes na čelu vlade Peter Živković, kajti pod njegovo vlado se je doseglo, da se je davčni sistem izenačil po celi državi in še mnogo drugih stvari se je doseglo pod njim, kar bi bilo sicer nemogoče, ker bi se vsak drug na njegovem mestu bal zameriti temu ali drugemu. Od vas volitev je odvisno, koliko boste pomenili po volitvah v Beogradu in sploh v državi. Ako hočete pripraviti sebi in svojim naslednikom udobnejše življenje, tedaj nikakor ne boste tako nespametni, da bi se abstinalirali od volitev, kot vam to narekujejo nekateri zaslepljeni, ki jim ni do blagostanja vsega naroda, temveč hrepenijo in stremijo le za svoj žep.

strankarskem kaosu zalotila sedanja težka svetovna gospodarska kriza, že davno bi naša ljuba država se razbila po lastni krivdi naše bivše strankarske nestrpnosti. In tako je naš vi-težki kralj z modrim ukrepom 6. januarja 1. l. rešil našemu narodu njegovo svobodo, katero so mu hoteli nekateri politični voditelji v svoji strankarski strasti in zaslepljenosti oropati.

— Branimo delovni inarod pred izkoriščevalci. Jaz sem naroden duhovnik, ki koraka s duhom časa ter želi, da ono, kar je božjega, ostane, kar je pa človeškega, se pa lahko obrne. Jaz zato ne poznam ne liberalcev ne klerikalcev in tudi ne socialistov, marveč le naš delovni narod, ki je pometi potreben, kajti delavci in kmeti sta jedro našega naroda in ta dva danes najbolj trpita in najtežje prenašata to težko breme današnje krize.

Jaz kandidiram z dovoljenjem prevzvišenega škofa ter na svoje odgovornost. Branil bom samo malega človeka pred izkoriščanjem. Moje načelo je, med Vami ves Vaš, z vsemi, nad vsemi in zoper vse, ki niso pošteni. — Zato 8. novembra vsi na volišče!

jak. Shod je bil sklican v gostilni g. Valanda, kjer so bili istotako vsi prostori zasedeni. Udeležil se ga je tudi loški župan Cugmas s celim svojim odborom, kakor tudi več volitev nemške narodnosti. Kot govornik je nastopil dr. Mejak, ki je v obširnem govoru razložil zbranemu občinstvu vevaležen pomen bodočih volitev. Ker se tudi zadnji čas širijo razne neresnične in zelo namerne vesti, ki bi naj volice odvračale od volišča, je govornik zborovalce primer-no poučil in prepričal o nujni potrebi volitev ter o koristnih posledicah, ki jih bo deležna s tem naša država.

Po eno in pol urnem zborovanju so pohiteli voditelji shoda še v Konjice, kjer je ob 9. uri pričel še tretji volilni shod. Tukaj je bila zbrana še večja množica občinstva iz bližnje in daljne okolice našega trga in po pozdravnem govoru župana Jereba je povzel besedo dr. Mejak. V obširnem govoru je opisal potek političnih in gospodarskih odnošajev v naši državi, vse sem od njenega početka. Z izbranimi besedami je predočil poslušalcem, koliko so škodovali razvoju naše kraljevine prejšnji strankarski boji, ki si jih ne želimo nikdar več. Navzoči so prišli do prepričanja, da rabimo le eno krepko državno stranko, ki bo privedla našo državo brez strankarskih bojov do gospodarskega blagostanja. A vse to nam lahko omogočijo le bodoče volitve, pri katerih naj ne izostane nit en volilec, kajti vsak si kuje svojo srečo sam. Za govornikom dr. Mejakom je povzel besedo sreski kandidat Karl Gajšek, ki je obrazložil zbranim zborovalcem namen svoje kandidature in važen pomen bodočih volitev. Tudi ta shod je bil prav dobro obiskan in je uspeh v polni meri dosežen.

ste voliti! Vam vsem je pred očmi le gospodarsko močna in nedeljiva Jugoslavija.

Da ne gre za osebe same in da so si vsi kandidati med seboj složni, to je verno pokazal naslednji shod pri Mahoriću v Peklu, kjer je ob navzočnosti Krejčija dr. Makso Snuderl v imenu dr. Vauhnika poudarjal isto: »Naša država je danes kot Noetova barka, od vseh strani obdana od nevarnosti. In kot je Noetu pomnila zelena vejica, ki jo je prinesel golobček, rešitev, tako je tudi 8. november za nas tista zelena vejica, ki nam lahko prinese rešitev. Vseeno je, ali volite dr. Vauhnika, Krejčija ali Kirbiša, temveč glavno je, da pomagate državi, ki je v nevarnosti. In če pomagate njej, boste pomagali sebi.«

Volilna agitacija na vrhuncu

150 gospodarjev na sestanku

Slov. Bistrica, 1. novembra.

V petek ob 16. uri je bil volilni sestanek v Križnem vrhu pri Slov. Bistrici v gostilni Wutaj. Sestanek je bil zelo dobro obiskan. Vodil ga je g. šolski upravitelj Bendramin iz Laporja. Kot prvi govornik je zbral splošno odobravanje g. dr. Pučnik. Razjasnil je politični položaj in potrebo udeležbe pri volitvah. G. Vinko Gorenjak je razložil gospodarsko potrebo volitev in pozval vse navzoče, naj se udeležijo volitev, kar so enoglasno obljubili. K debati so se oglasili med drugimi g. Ivan Zura, industri-jalec, in župan g. Černešek.

Isti dan zvečer je bil sestanek v Spodnji novi vasi. Tudi tukaj so kmetje govorili gosp. Vinka Gorenjaka in g. Mondinija z odobravanjem sledili in obljubili splošno sodelovanje dne 8. novembra.

Manifestacijo pa je pomenil drugi shod v Tinja na Pohorju, kjer se je zbralo 150 volitev, to je dve tretjini vseh volitev.

Govornikom g. Vinku Gorenjaku in g. Ivanu Zuraju so pritrjevali z navdušenjem, kakršnega ne bi nihče pričakoval. Tudi govor domačega upravitelja šole g. Tomažiča je zbudil zanimanje in odobravanje. Končno se je vseh 150 volitev obljubilo, da se bo udeležilo volitev in tako podprlo pozitivno delo vlade.

Lep uspel shod kandidata Majcena

Iz St. Ruperta na Dolenjskem nam poročajo o krasno uspelem volilnem zborovanju, kjer ga je sklical sreski kandidat Ivan Majcen 1. t. m. v prostorih Andreja Praha v St. Rupertu.

Za predsednika shoda je bil izvoljen šolski upravitelj Brezovar, ki je iskreno pozdravil vse navzoče gospodarje in volice, zlasti pa kandidata Ivana Majcena.

Ta je v poljudnih besedah podal v jedrnatih obrisih zgodovino Jugoslavije od nje postanka, očrtal delo v drž. skupščini do 6. I. 1929. in delo vlade po 6. januarju. Povdarjal je potrebo, da se sedanji volitev udeležijo vsi volilci, volijo po svobodni volji tega ali onega sreskega kandidata in pripomorejo, da pridejo vsi sloji v novi drž. skupščini do svojih zastopnikov.

Volitve se morajo vršiti, narod želi to in hoče tudi, da s svojo usodo sam gospodari. Kalilec miru, nasprotniki zjedinjene naše države in dela za napredek ter zboljšanje gospodarstva nimajo mesta. Samo oni se ne bodo udeležili volitev, drugače pa vsi.

Kaj se doseže z vzajemnostjo, odločnostjo, je pokazal ravno pretekli teden angleški narod, ki je od najvišjega do najnižjega sloja s svojim složnim nastopom pri volitvah zadivil svet.

Šolski ravnatelj Aleks. Lunaček je bodril vse zborovalce, ki jih je bilo dokaj nad sto, jih pozivljaj, da se vsi brez izjeme udeležijo volitev in pripomorejo s tem do popolne ureditve in popolnega ugleda naše tako težko pridobljene države tudi v vnanjem svetu. Na več vzgledih je opisal, kako težko gospodarsko stanje vlada drugod.

Predsednik se je obema govornikoma toplo zahvalil za njiju stvarna govora, navzoče pa pozval, da znesejo besede, ki so jih slišali, med občane, ki iz enega ali drugega vzroka niso navzoči, da se polnoštevilno udeležijo volitev in pripomorejo, da pridejo tudi kmetovalci do zastopnikov, ki jim pripadajo.

Nato je zaključil zborovanje.

Clara Viebig:

Babja vas

Roman iz Eifela

Preživela sta v umazani izbi pod od dima počrnelim stropom vročo urico ljubezni. Bogec je ležal na tleh, brezbrizno je stopala nanj Tina noga; zlati okrašt so ječali pod z žebli obitimi čevlji. Ničesar ni opazila in tudi ni slišala, ko je nekaj hušnilo mimo okna in kako je nekdo drsal po pragu.

Naenkrat so se odprla vrata, prav toliko, da je mogla utakniti skozenj glavo Tina sestra Bila, ki ji je bila popolnoma podobna. Njene starčevsko zvite otroške oči so videle vse. S togotnim krikom je skočila Tina pokonci. Peter je obstal popolnoma presenečen.

»Domov pojdi!« Bila je odprla vrata na stečaj.

»Toda takoj!«

»Glej, da izgineš,« je zavpila sestra in stisnila pest. »Beel!« Bila ji je pokazala jezik in stekla z upitjem po poti proti vasi: »Jaz pa nekaj vem! Hoja, pa bom povedala, pa bom povedala!«

Tina je letela za njo kot furija.

»Prokleta reč!« Petček je zrl začudeno za njo; tako se je prestrašil, da je bil ves zmeden.

»Lačna uš najbolj grize,« je mrmral, potem pa je zaprl vrata. Pot mu je stal na čelu, prav vroče mu je postalo.

Počepnil je na pručico in uprl glavo v dlani. — »Luca se bo gotovo tudi zabaval!« Zdaj, ko se je spet zavedel, ga je mučila misel: »Kje je zdaj Luca? Kaj dela?«

Naenkrat — »proklet,« je zaklel — že spet je nekdo trkal!

Aj, zdaj je prišla sama Hubertova mati, mlada gospa Steffes, ki je stanovala sama s starim očetom; mož pa je delal v tovarni.

»Poslala sem prej našega Huberta,« je čebljala brez sape in se vsedla na pručico, »ali ne boste prišli?« »Gotovo, gotovo,« ji je zagotavljal. Ančka Steffes je bila zala ženska, sicer ne velika, toda živahna in lepo oblikovana kot prepelica.

»Mudi se,« je rekla in položila roke na močno valujoče prsi; leteti je morala kot veter, bila je živordeča in soplja je.

In vendar se je zdaj zdelo, da se ji ne mudi; udobno se je ogledovala naokrog in razgledovala ubožno izbo.

»Luca ni doma?« je spregovorila potem.

»Ne.«

»Ali je šla v Mauderscheid?«

»Da.«

»Potem se bo gotovo vrnila šele zvečer?«

»Da.«

»Ježeš, in vi nimate nikogar, ki bi vam kaj skuhal! No, takšna žena, da pusti ubogega moža popolnoma samega!« Sklenila je roke. »Ali je to mogoče?«

Prikimal je, dobro mu je delo, da ga je nekdo pomiloval, med tem ko se je vozila njegova žena s potnikom skozi samotni gozd. Da, Luca ga je kar na lepem pustila samega. Toda le čakaj, to bo še drago plačala!

»Tak revček,« je spet spregovorila Steffes, nikakor se ni mogla pomiriti. »Le čakajte, jaz vam bom nekaj poslala!« — Peterček, veste kaj? Pridite k nam, danes imamo nekaj prav posebnega: krompir z ocvirki in zeljem! In še steklenico vina vam bom priložila!«

Sline so se mu pocedile po ustih, tako dobro že ni dolgo jedel.

»Le pridite,« ga je silila in pristopila bliže k njemu. Obrisal se je z rokami okoli ust, potem pa ji je položil roko okoli pasu in jo privel k sebi.

»Kaj takega ni za zametavati,« je vzdihoval. Prišpčila je usta in se naslonila nanj. »In daunski sir imam še tudi doma!«

Vraga, daunski sir! Tega je jedel Peterček za umreti rad. Daunski sir! Pritisnil ji je poljub na usta, da je odmevalo. Tudi ona ga je poljubila. Poljub je sledil poljubu. Zgrabila ga je za glavo, bila je vroča in rdeča, njena razgretost ga je razburjala — pa naenkrat — sta odskočila prestrašena.

Od vrat se je oglašil nekdo: »Z dovoljenjem,« in Katarina Desborn je stala z zasmehljivo razvečenimi ustmi v izbi.

»Oprostite! Gotovo sem prišla v nepravi čas k tako lepi zabavi? Trkala sem in trkala!«

Z zaničevanjem se je ozrla na malo Steffes.

Spored volilnih sestankov v Ljubljani

V torek 3. novembra:

ob 20. uri v »Mestnem domu« za Poljanski in St. Peterski okraj;
ob 20. uri v gostilni pri »Kajfežu« v Florjanski ulici za St. Jakobski okraj.

V sredo 4. novembra:

ob 20. uri v gostilni pri »Mraku« na Rimski cesti za Dvorski okraj;
ob 20. uri v gostilni pri »Kovačiču« na Dunajski cesti za Bežigradski okraj;
ob 20. uri na Hlovič v »Gasilskem domu« za St. Jakobski okraj.

V četrtek 5. novembra:

ob 20. uri v gostilni pri »Fortuni« na Vodovodni cesti za Bežigradski okraj;
ob 20. uri v gostilni pri »Kovačiču«, Privoz, za St. Jakobski okraj;
ob 20. uri v restavraciji »Miklič« na Kodvorski ulici za St. Peterski okraj;
ob 20. uri v gostilni pri »Levu« na Gosposvetski cesti za Kolesijski okraj.

V petek 6. novembra:

ob 20. uri v gostilni pri »Oblaku« na Tržaški cesti za Dvorski okraj;
ob 20. uri v gostilni pri »Zupančiču« na Ahačjevi za Udmatski okraj;
ob 20. uri v gostilni pri »Keršiču« na Celovški cesti za Sp. Šišenski okraj.

V soboto 7. novembra:

ob 20. uri v gostilni pri »Sokliču« v Trnovem za Trnovski in Krakovski okraj.

Velik manifestacijski volilni shod

V četrtek 5. t. m. ob 20. uri zvečer bo v veliki dvorani pivovarne Union velik manifestacijski shod, na katerem bodo govorili minister dr. Albert Kramer, minister Ivan Pučelj ter sreski kandidat g. prof. Ljudevit Pivko in njegov namestnik g. Janžeković.

Trije volilni shodi sreskega kandidata Turka

Sreski kandidat za srez Litija Alojz Turk, posestnik iz Višnje gore, je imel danes po prvi sv. maši shod v Hotiču v gostilni Pavlihar. Poročal je o političnem položaju s posebnim ozirom na volitve. Razvil je tudi gospodarski program, za katerega so se izjavili tudi volilci. Nadalje je govoril na shodu g. Zagore iz Višnje gore. Shod je obiskalo mnogo nad 100 volilcev, ki so sprejeli izvajanja govornikov z odobravanjem ter izjavili, da se volitev udeležijo.

Drugi shod je imel g. Turk na Vašah in sicer takoj po 10. maši pri Barliču. Shod je bil jako številno obiskani in so volilci pazno sledili izvajanjem sreskega kandidata g. Turka in njegovega namestnika g. Rudolfa Hribarja. Volitev se bodo udeležili po večini vsi volilni upravičenci, da Vačani dokumentirajo svojo državljansko zavest.

Tretji shod se je vršil na Izlahah, katerega se je udeležilo okrog sto volilcev. Shod je končal z manifestacijo za državno misel. Od udeležencev tega shoda se je večina izjavila, da bodo vsi te dni še poagitali, da se teh važnih volitev udeležijo čim več volilcev. Na shodu je poleg sreskega kandidata Turka in njegovega namestnika Hribarja poročal o pomenu in važnosti novembrskih volitev šolski upravitelj Ivan Kavčič. Za svoja izvajanja je žel burno odobravanje zlasti, ker se bodo teh volitev udeležili vsi Izlačani. Kakor kandidat in njegov namestnik, tako je tudi g. Kavčič pozival, da se volitev prav vsi udeležijo.

Iz drugih banovin

Najmodernejši kirurški paviljon v Slavoniji.

Nedavno je bil izročen v uporabo v Osijeku nov kirurški paviljon, v katerem je 180 postelj. Začeli so ga graditi že pred 10 leti. Delo so morali za več let ustaviti in naposled so paviljon po zaslugi načelnika Savske banovine dr. Hribarja dokončali. Paviljon je opremljen z najmodernejšo opremo in instrumenti za kirurgijo. Paviljon so zgradili po načrtu nekega dunajskega arhitekta. Primarij dr. Vatroslav Florschütz se je pa prizadeval, da so paviljon opremlili po zgledu modernih kirurških klinik v Berlinu, Drazdanih in Pragi ter na Dunaju in Parizu.

Spomin na nesrečneže in obupance, ki so končali v Savi.

Pred tremi leti so v Zagrebu uvedli navado, da se na Vse svete na Savi spominijo vseh pokojnih, ki so po nesreči ali zaradi bede in obupa storiili smrt v Savi. Tudi letos so se teh nesrečnežev v Zagrebu spominili z ganljivo svečanostjo. Na otoku nad mestnim kopališčem so uredili navidezen grob s krsto. Ob njej so se zbrali meščani in številni sorodniki utopljenec. Zalni govor je imel zastopnik občine Franjo Uršič. Spominil se je vseh številnih pokojnikov, ki so našli večni mir v hitrih in zahrbtnih valovih te reke. »Večni jim pokoj!« so vzkliknili navzoči. Društvo »Jaklan« je zapelo žalostinko. Franjo Gospodarič, ki je rešil iz Save več sto ljudi, je spustil venec s krste v Savo. Tako je ta ganljiva svečanost končala.

b Sava izvrgla samomorilca. Iz Broda poročajo, da je Sava naplavila moško truplo. Komisija je ugotovila, da gre za gozdnega delavca Antona Mazlerja iz Čabra, ki je pred dvema tednoma skočil v Savo.

Jz Dravske banovine

Poziv viškim volilcem

Volilni shod vseh volilcev občine Vič bo v sredo 4. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih sokolskega doma na Glincah. Na volilnem shodu bodo poročali sreski kandidatje profesor Evgen Jarc, Albin Koman, Pavel Pavčič, Franjo Zebal in Rudolf Šinkovec. Dolžnost vseh Vičanov je, da se shoda polnoštevilno udeležijo in s tem pokažejo, da se zavedajo volitev v nedeljo 8. novembra. Volilni akcijski odbor na Viču.

»Službeni list« kraljevske banske uprave Dravske banovine št. 68 z dne 3. novembra 1931. ima sledečo vsebino: Državna kandidatna lista za volitve narodnih poslancev v Dravski banovini. — Zakon o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o administraciji vojske in mornarice. — Zakon o izpremembah zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja. — Uredba o izpremembi območja srezov in občin zbog izpremenjenih banovinskih mej. — Pravilnik o opravljanju državnega strokovnega izpita diplomiranih inženirjev vseh gradbenih strok, strojne, elektrotehnične in ladjedelske stroke in arhitektov. — Pravilnik o opravljanju državnega strokovnega izpita uradniških pripravnikov v resortu ministrstva za notranje posle. — Pravilnik o državnem izdelovanju in načinu razpečevanja zdravil biološkega izvora v kraljevini Jugoslaviji. — Tolmačenje po zakonu o volitvah narodnih poslancev. — Izprememba navedila za izpolnitev prijave za prejemanje rodbinskih draginskih doklad. — Ukinitve postaje za kontrolo sodov pri Sv. Lenartu. — Cenovnik smodnika in ostalih smodniških izdelkov. — Razpis o carinski ugodnosti za podjetja, ki se bavijo z izdelovanjem akumulatorjev. — Naredba o fakturiranju blaga v dinarjih. — Prepoved prevzema povzetnih pošilk za Avstrijo. — Oprostitve od davka in samoupravnih doklad. — Izprememba imen nekaterih selišč v občini Selce v kranjskem srezu Dravske banovine. — Izprememba imena kraja »Sv. Janez ob Boh. jezeru«. — Izločitev selišča Čušperk iz občine Račne. — Razglas o odkupnini cestne obveznosti uslužbencev OUZD. — Popravek v cenovniku za zavarovanje valute. — Ob enem se opozarja, da je številki 67 »Službenega lista« z dne 31. oktobra t. l. priloženo kazalo za I. polletje 1931. (kos 1. do 37).

d Osrednji odbor SPD opozarja, da na nedeljo 8. t. m. odpadejo vse društvene ali zabavne planinske prireditve, ki bi ovirale udeležbo na volitvah.

d Zahvala. Šolski kuhinji Njen. Vel. kraljice Marije je podarila neimenovana gospa 500 dinarjev v posredje smrtnice njenega blagopokojnega gospoda soproga. Poklonjeni dar smo hvaležno sprejeli in se darovalki zanj najgloblje zahvaljujemo. 2337

Obledela obleke barva v različnih barvah in plisirana tovarna Jos. Reich. 398-2

NAZNANILO!

Naznanjam svojim cenj. naročnikom, da sem se preselil v **Selenburgovo ul. 7, t. nadstr. (Jadranska banka).** 2323

Krojaški atelje Sušnik.

d Osebnosti s pošte. Premeščeni so poštni uradniki, zvaniki in služitelji: Petrovič Nikola iz Slovenske Bistrice k Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, Smodič rojena Knapič Rafaela iz Ormoža v Ptuj, Čož Josipina iz Maribora 2 v Novo mesto, Sturm Jernej iz Novega Sada na direkco v Ljubljano, Miklavc Anton iz Beograda na Ljubljano I in Todorovič Branislav iz Beograda 2 v Celje; zvan. Abram Andrej, Piro Ivan, Remiš Ivan in Zaje Ivan od 3. ter t. t. sekcije k mestni t. t. sekciji, Sovdat Franc, Musser Franc, Race Ludvik in Stegu Ivan od 31. k 3. ter t. t. sekciji ter Planten Silvester od 35. k 10. ter t. t. sekciji, Gabrovšek Franc in Podgoršek Franc od 3. k mestni ter t. t. sekciji, Godec Ivan, Božič Rudolf, Erčig Jakob, Gabriel Ignac, Lavtar Ivan in Sosič Josip od 31. k 3. ter t. t. sekciji, Jagodič Blaž, Boc Milan, Kavs Ivan, Kevec Stanislav, Šodič Jakob, Smodej Josip in Moravec Stanislav od 35. k 10. ter t. t. sekciji, Mavrovič Ivan od 9. k 3. ter t. t. sekciji, Wimmer Henrik od 3. k 10. ter t. t. sekciji in Podreberšek Bernard iz Ptuja v Kranjsko goro; zvan. Hribar Ivan in Kobilica Josip od 3. k mestni ter t. t. sekciji, Kužnik Josip od 31. k 3. ter t. t. Ravnihar Tomaž in Smrkolj Ivan od 35. k 10. ter t. t. sekciji; Skitek Leopold iz Konjice v Brezno, Kadilnik Josip iz Brezna v Konjice; Brus Slavko iz Poljčan na Zidani most in Smogovec Stanislav iz Domžal na Ljubljano 1. Prestanek službe: uradniku Strumblu Alojzju v Trzinu je prenehala služba. Poroki: uradnik Čuš Franc na Mariboru 2 se je poročil z Marijo Wigec, uradnici Lort Marija v Marenbergu z občinskimi tajnikom Valentinom Jugovičem in Ebber Hedvika v Smartnem ob Paki z zasebnim uradnikom Ludovikom Pečarjem ter priprav. urad. Bergant Franc v Novem mestu s Šiško Marijo. Pogodbena pošta Solčava je prevedena iz III-2 v III-1.

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 777,5, termometer — 0,3, relativna vlaga 99%, tiho, megla. V Mariboru je kazal barometer 775,8, termometer — 0,6, relativna vlaga 88%, smer vetra N4, oblačnost

9. Vsa opazovanja ob 7. uri zjutraj. Najvišja temperatura je bila včeraj v Ljubljani 10,8 (— 1,4), v Mariboru 5,2 (— 1,3), v Zagrebu (— 0,2), Beogradu (— 2,6), Sarajevu (— 4,2) in Skoplju (— 4,4). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Ljubljana

Volilni sestanek za volilce Ljubljana-mesto

bo drevi ob 20. uri v gostilni pri »Kajfežu« v Florjanski ulici za St. Jakobski okraj. Na sestanku bodo poročali kandidati minister dr. Albert Kramer, Ivan Tavčar in drugi. Volilci udeležite se tega sestanka vsi!

Torek, 3. novembra 1931: Humbert. Pravoslavlji, 21. oktobra: Ilarijon.

Nočno službo imata lekarni Trnkoczy na Mestnem trgu in Ramor na Miklošičevi cesti.

■ Slovo evangelijskega župnika Mihaela Beckerja. Evangelijska cerkevna občina ljubljanska se je predsinočnem na poslovnem večeru v hotelu Miklič poslovila od svojega dosedanjega župnika Mihaela Beckerja, ki odhaja v Zagreb, kjer je imenovan za škofijskega župnika. Župnik Becker je prišel v Ljubljano iz Baške in je 6 let vodil ljubljansko evangelijsko cerkev. Za časa njegovega bivanja so popravili in prenovili protestantske cerkve na Gosposvetski cesti, ki je dobila sedaj prav prijateljsko lice. Župnik Becker je znan kot dober pisatelj ter je urejeval cerkveni list »Neues Leben«. Mnogo je v tem listu napisal o našem narodu in seznanil z njim tujino. V nemških razredih je bil učitelj verouka. Župnik Becker je na svojem poslovnem večeru povdarjal, da odhaja s težkim srcem iz Ljubljane, kjer si je pridobil toliko prijateljev. Na tem mestu izreka slovo našemu mestu in njega prebivalstvu. Poslavljajočemu želimo, da obdrži naše mesto v najlepšem spominu.

■ Inž. Barkov podlegel poškodbam. V ponedeljek ob 15:15 je podlegel začobljenim poškodbam, katere je dobil pri avtomobilski nesreči, o kateri smo že včeraj poročali, inženjer hidrotehničnega oddelka na banski upravi, g. Barkov Pavel. Naj počiva v miru, žalujemo sožalje!

■ Otvoritev italijanskega vojaškega pokopališča pri Sv. Križu. Generalni konzul Italije v Ljubljani, vojaški ataše pri italijanski legaciji v Beogradu in italijan. vojaški kurat, ki je zastopnik družin, katerih člani so padli v vojni, nam sporočajo, da bo jutri v sredo popoldne ob 10. svečana otvoritev vojaškega pokopališča za Italijane, ki so umrli v Sloveniji.

■ MOTOH kava dnevno sveža! Ključite telefon 25—77. 1470

■ Smuči vseh vrst in kvalitet z vsemi prilikami kupite najceneje pri »Jugosport« r. z. o. z. v Ljubljani, Miklošičeva c. 34 (preje Razberger). 1436

■ Karambol v Wolfovi ulici. Posestnik na Viču Grobelnik Emerik je pustil včeraj popoldne svoj avto na levi strani ceste v Wolfovi ulici pred hišo št. 1. Okoli 13. ure je privozil v svojem avtu proti Marjinemu trgu učitelj šoferske šole Gojko Pipenbacher, od Marjinega trga, proti Kongresnemu trgu pa Lukanič Fran, učenec šoferske šole pod vodstvom inž. Stolfe. Radi Grobelnikovega avta, ki je zapiral ozko cesto, sta se oba vozača prepozno opazila in sta se trčila tik ob Grobelnikovem avtomobilu. Pri Pipenbacherjevem vozu je bil pri tem poškodovan blatnik ter znaša škoda 1200 Din.

■ Tatvine. Postrežnica Katrica Rezika, stanujoča na Cesti dveh cesarjev, je prijavila policiji, da ji je bilo iz njenega prtiličnega stanovanja z omare ukradena ženska zlata zapestna ura z zlato zaponko v vrednosti 400 Din. — Strojevodji Rudolfa Galetu v Rožni dolini, cesta III/11, je bilo vlomljeno v pralnico, iz katere je neznan storilec odnesel perila za 800 dinarjev. — Iz dvorišča hotela Tratinik na Sv. Petra cesti je nekdo odpeljal 1000 Din vredno kolo znamke Puch pleskarskemu pomočniku Žerjavu Vincencu iz Smartnega pri Mostah. — Neznan storilec je vlomil v delavnico čevljarkega mojstra Ivana Pavlina na Dunajski cesti nasproti artiljerijske vojašnice. Odnesel je 4 pare gojzere in nekaj podplatov v skupni vrednosti 1400 Din. — Debeljak Martin, šofer pri mestnem načelnstvu, stanujoč v Florjanski ulici 27, je policiji prijavil, da je bilo v njegov čebelnjak ob Glinščici poleg kolonije Stan in dom v Rožni dolini vlomljeno. Storilec je umoril štiri družine čebel ter jih razmetal po tleh in odnesel 22 satnic, polnih medu, škoda znaša 1500 Din.

Maribor

m Razglas mestne občine za volitve. Glasovanje bo na dan volitev, to je 8. novembra t. l. trajalo nepretrgoma ves dan od 7. ure zjutraj do 6 ure zvečer, tako, da je vsakomur dana možnost udeležbe. Glasovati se mora osebno, in sicer na onem volišču, kjer je volilec vpisan v stalni volilni imenik. Ničče ne sme priti na volišče z orožjem, ali orodjem sposobnim za boj. To velja tudi za javne uslužbenice, ki nosijo orožje po službenih predpisih. Opozorja se na stroge kazni, ki zadenejo po zakonu onega, ki bi z nasiljem in grožnjami odvrčal volilce od glasovanja; obetal, ali dal volilec darilo ali ponujal sužbo, da ga odvrne od glasovanja ali zavede, da glasuje za izvestnega

kandidata; dal sredstva ali pa pomagal, da se izvrši eno izmed takih dejanj; na volišču zaradi agitacije raznašal neresne vesti ali razširjal slike in letake in druga sredstva za agitacijo; z vpitjem ali pretinjami oviral volilni odbor ali volilce pri njih poslu, ali razžalil ali dejansko napadel odbor, dalje kdor bi se pri glasovanju nedostojno vedel ali po glasovanju kljub opominu predsednika volilnega odbora ne odšel z volišča; namenoma pokvaril, uničil ali odnesel kako volitveno listino, ali katerikoli predmet, ki služi za volitve, ali ki bi izpremenil število glasov, oddanih za posamezne liste, ali ki bi to samo poskušal storiti; glasoval več kot enkrat ali namesto drugega in pod njegovim imenom; prišel na volišče z orožjem ali orodjem pripravnim za boj; na dan 7., 8. ali 9. novembra točil ali kakorkoli dajal alkoholne pijače. Končno se opozarja občani, naj se ne dajo uplivali od ljudi, ki bi jih hoteli odvrčati od volitev, temveč naj prijavijo predstojništvu mestne policije vsakogar, ki bi z lažljivimi vestmi agitiral proti volilni udeležbi. Časi so danes tako resni in pomen volitev za državo tako važen, da bo vsak tak narodni in državni škodljivec, ki ruši slogo in seje sovraštvo, moral za to odgovarjati pred zakonom.

m Najemnine stanovanj. Poziv Društva hišnih posestnikov in banske uprave za znižanje najemnin je tudi v Mariboru ostal brez uspeha, nasprotno, nekateri hišni posestniki so prav te dni zahteve še povečali in najemnino zvišali.

m Levstikova proslava. V soboto so vse tukajšnje srednje šole proslavile 100-letnico rojstva pisatelja Frana Levstika s predavanji, recitacijami itd.

m Poroke. Poročili so se pretekli teden v Mariboru. Anton Križman, posestnik in Emilija Šperlingova, bančna uradnica; Lovrenc Magdič, mlinar in Marija Sorianova, kmečka hči; Ivan Wernigg, steklar in Hermina Petzova, kontrolistinja; Josip Koberman mizar in Ana Ferková, zasebnica; Mirko Golob, usnar in Liza Kostarjeva, delavka; Anton Kristof, železničar in Franciska Korosakova, prodajalka; Otmar Hummel, šofer in Julijana Penškova, frizerka ter Franc Weler, železničar in Marija Patzerjeva, posestnikova hči. Obilo sreče!

m Reaktivacija. Pred dnevi vpokojeni akad. slikar profesor Anton Gvajc je sedaj zopet reaktiviran kot honorarni profesor državnega moškega učiteljskega.

m Sprememba voznega reda na progi Maribor—Selnica. Z današnjim dnem se spremeni v toliko, da odhaja avtobus zjutraj ob 6:15 z glavnega kolodvora in ob 6:30 z Glavnega trga. Odhod iz Selnice ob 7:20. Popoldne odhod ob 12 z glavnega kolodvora in ob 12:15 z Glavnega trga. Odhod iz Selnice ob 13. uri. Popoldne odhaja avtobus ob 17:45 z glavnega kolodvora in ob 18. uri z Glavnega trga. Odhod iz Selnice ob 18:45. Navedeni vozni čas je veljaven za celavnike, nedelje in praznike.

m Ljudsko gibanje v oktobru. Meseca oktobra je bilo v Mariboru rojenih 94 otrok (46 dečkov in 48 deklic). Umrlo jih je 60 (29 moških in 31 žensk). Porok pa je bilo 61.

m Reševalni tečaj. Reševalni oddelek tukajšnjega prostovoljnega gasilskega društva bo priredil tudi letos tečaj za reševalce. Vodil ga bo zdravnik dr. Karel Ipavc. Predavanja in vaje bodo vsak ponedeljek in sredo ob 20. uri v gasilskem domu na Koroski cesti. Pouk je prost, obiskovalci tečaja, ki se prijavijo, se pa morajo obvezati, da bodo predavanja redno posecali. Prvo predavanje je bilo že včeraj.

m Sprememba posesti. Ga. Olga Medica iz Črnege potoka pri Litiji je kupila od Mestne hranilnice hišo št. 3 na Koroski cesti za 600.000 Din. Primarij g. dr. Hugon Robič je kupil od kongregacije šolskih sester za 115.120 Din parcelo v bližini Ljudskega vrta, od iste kongregacije in istotam sta kupila vsak po eno parcelo tudi fotograf g. Vlašič za 51.920 Din in g. dr. Fran Jankovič za 50.440 Din.

m Kinematografi. Grajski kino od torka naprej: »Vojvoda Reichstadske«. — Union kino: »V tajni službi«.

m Ceneno meso. Danes se bo od 7. ure dalje prodalo na stojnici za oporečno meso pri mestni klavnici 300 kg govedine po 6 Din kg.

m Napad z nožem. V Košakih je v nedeljo zvečer v prepiru neki neznanec napadel z nožem 17-letnega viničarskega sina Mihaela Knezarja ter ga ranil v pleča. Knezar je moral v bolnišnico.

m Strel v trebuh. Po povratku s pokopališča so se v nedeljo zvečer strel v Framu domači fantje in uporabili pri tem celo samokrese. Delavec Friderik Velec, 25 letni mladenič iz Hoč, je dobil pri tem kroglo v trebuh in so ga morali prepeljati v tukajšnjo bolnišnico, vendar je že izven nevarnosti za življenje.

m Spopad. V Košakih sta se v nedeljo zvečer spopadla Jakob Janoš in Alojzij Bračko in sicer zaradi Janoševih sester, Bračkove neveste. V prepiru in spopadu je Bračko pograbil nož in zabodel Janoša na desno stran prsi. Ranjenca so prepeljali v bolnišnico, Bračka pa v zapor.

m Izseditev vlomilca. Po prstnih odtisih, ki so bili najdeni v lokalu speditije »Merkur« v Melju, kjer so vlomilci že navrtali blagajno, a so bili pregnani, je policija ugotovila identiteto glavnega zlikovca, ki ga oblasti že več časa zasledujejo. Aretiran doslej še ni bil.

m Tatvina akumulatorja. Tovarnarju Francu Š. so ukradli v Krčevini z avtomobila akumulator in nekaj orodja. Skupna škoda znaša krog 1500 Din.

Gornja Radgona

Sokolski sestanek. V sredo, 4. novembra bo v V. razredu osnovne šole širši sokolski sestanek. Na dnevnem redu je med drugimi tudi poročilo prireditvenega odbora, kar je važno za vse člane. Pričetek točno ob 20. uri. Pridite vsi. Zdravo!

Nepošten cigan. Živinski trgovec Anton Kolarič iz Ščavnice je kupil 30. t. m. na živinskem sejmu v Murskem Središču 12 glav živine, katero je zaupal ciganu Brajdiču, da bi jo ta odgnal v Radgono. Cigan je pa živino spravil v neko gostilno ob cesti v Razkriže in jo popihal z nezasušenim plačilom

Gospodarsko ozadje in gospodarski pomen volitev

Veliki govor sreskega kandidata Mohoriča

V nedeljo je govoril sreski kandidat Ivan Mohorič o gospodarskem pomenu sedanjih volitev. Njegov govor je bil globoko preudaren in mnogo nad nivojem običajnih volilnih govorov. Vidi se, da sreski kandidat Ivan Mohorič nad vse točno pozna naše gospodarske razmere, njih odvisnost od gospodarstva v drugih državah, p atudi pot, ki vodi iz sedanje krize. V sled tega objavljamo njegov velezanimivi govor v obširnem izvlečku.

Uvodoma je g. Mohorič govoril o važnosti volitev za naš gospodarski napredek. Gre za to, da se izjavimo za složno gospodarsko delo. Sedanje krize se ne da odpraviti s prhljimi frazami, praznimi gesli, jalovimi resolucijami, ki niso do konca preiščljene, temveč le z zares konstruktivnim poštenim in vztrajnim delom. Leta dolgo bo treba delati, da ustvarimo iz naravnih zakladov, ki jih ima v obilici naša država, nove vrednosti, ki bodo dale zaslužka stotisočim in tudi več. Samo to delo je potrebno, ker razprtije in medsebojni prepiri prinašajo le škodo.

Je res, da je naša država agrarna država, toda drugače se godi kmetu s 1000 glavami ovac v Južni Srbiji, drugače bogatemu poljedelcu na masni in plodni zemlji žitorodne Vojvodine, in drugače revnemu bajtarju v Hercegovini, ki zopet ne pozna skrbi gorenjskega kmeta. Res je, lepe so naše planine, toda mi bomo imeli od njih nekaj le tedaj, če bomo znali tja speljati dotok tujcev in turistov, ki prinašajo denar v deželo. Industrijske in obrtniške sloje pa tarejo še druge težave. Val svetovne krize je poslabšal prilike v industriji in podražil življenjske potrebe.

Da se je pomagalo kmetu v Vojvodini, ta morala naš delavec in obrtnik vzeti nase del bremena, ker se je kruh podražil. Če pomislim, da dovaža naša banovina nad 5000 vagonov pšenice iz drugih krajev, vidimo za kolike vsote gre.

Že lani smo v borbi za tržišča za naše izdelke s strahom gledali, kako porurske železarne mečejo na naš trg svoje izdelke ceneje, kakor morejo nabaviti Jesenice surovo železo. Občutljivi barometer industrijskega dela reagirajo zato na vsak pojav z matematično točnostjo. Govori se, da še nismo dosegli vrhunca krize. Zato je interes nas vseh, da se stori vse za zaščito našega dela, našega kruha in našega oustoja. To ne zadene samo onih, ki so si z varčnostjo in težkim delom zgradili svoje hišice, temveč tudi vs edruga. Dobro mi je znana licitacija delavnih pogojev, ki je nastopila vsled krize in posebno zadela železarsko delavstvo.

Nato je govoril o nevarnosti, ki je grozila industriji na Jesenicah, ker je svoje dni vladalo mnenje, da smejo velike industrije obstojati le v sredini države. Nato so prišle nove nevarnosti. V zvezi s svetovno krizo, ko je moral ustaviti delo Ford, ko so ugasnili dimniki visokih peči v Porurju in se ustavilo delo v Witkovicah. K ereči pa se je našel na Jesenicah mož, ki je pomagal Jesenicam zopet na noge in pričel z novimi investicijskimi deli.

Za okrog 900.000.000 Din uvažamo železa in železnih izdelkov iz tujine, izvažamo pa na dan 2 do 4 vagone rude. V tej razliki se vidi, koliko tisočev pridnih rok bi mogla dobiti dela.

Gelie

* Smrtna kosa. V javni bolnici je 31. oktobra umrla 61-letna Romih Marija, prevzitarica iz Sv. Lovrenca pod Prožnom. — Včeraj sta v javni bolnici umrli 58-letna Kavčič Marija, žena delavca iz Gaberja, ter 15-letni Posnič Jakob, delavec v pletilnici v Sv. Pavlu pri Preboldu. N. p. v m. Zaljubljenim sožalje!

* Proračunska seja okoljske občine se bo vršila v petek 6. t. m. ob 19. v občinski posvetovalnici na Bregu.

* Koncert vijolinskega virtuosa Rupla bo jutri ob 20.30 v Celjskem domu. Vstopnice v knjigarni Gorican in Leskovšek.

* Predavanje o Julijskih alpah. V petek 6. t. m. priredi Savinjska podružnica SPD v dvorani Ljudskega vseučilišča predavanje g. Cvetka Šviglija o Julijskih alpah. Predavanje se vrši ob skioptičnih slikah.

* Statistika umrlih v oktobru. V preteklem mesecu je umrlo v Celju 29 oseb, in sicer 3 v mestu ter 26 v javni bolnici.

* Nalezljive bolezni v Celju in okolici. Od 8. do 14. oktobra je bilo stanje nalezljivih bolezni to-le: legar v mestu 1, v okolici 1; škrlatica v okolici 3; ošpice v okolici 6; davica v mestu 2, v okolici 6; šen v okolici 1.

* Mestni kino predvaja danes in jutri znani zvočni film »Gospodična tajnica«.

Razširjajte Jugoslovana!

Zakaj kandidiram

Izjava odličnega slovenskega industrijalca

Nemogoč je napredek slovenskega gospodarstva brez uspeha slovenske industrije. Zato je samo pozdraviti, da je med kandidati tudi industrijalec, ki spada med vodilne moče industrije v Sloveniji. In tak mož je glavni ravnatelj velike tovarne za dušik v Rušah g. Anton Krejči. Smatrali bi svojo anketo za naravno nepopolno, če ne bi prinesli tudi njegove izjave. G. Anton Krejči, ki kandidira v mariborskem srezu (desni breg), je nam odgovoril na naše vprašanje to-le:

Drage volje se, velečenjeni gospod urednik, odzivam vašemu vabilu, naj obrazložim vzroke, ki so me napotili, da kandidiram pri volitvah v narodno skupščino dne 8. novembra.

Kot podnačelnik industrijskega odseka Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, kot član predsedništva Zveze industrijcev, kot predsednik gospodarskega predstavništva v Mariboru, v katerem so združeni obrtniki, gostilničarji, trgovci in industrijalci, in ne naposled kot človek, ki se po svojem poklicu bavi z vprašanjem povzdi našega kmetijstva, sem bil mišljenja, da je moja dolžnost, udeležiti se aktivnega sodelovanja pri preosnavljanju našega javnega življenja, in to tembolj, ker bo naloga narodne skupščine v prvih prihodnjih letih v prvi vrsti ta, da bo reševala nujna in pereča gospodarska vprašanja ter vprašanja finanjske državne ureditve.

Še bolj nujno kakor morda za vse druge, je vprašanje ureditve vseh teh problemov za našo slovensko Dravsko banovino, v kateri se ne da ostro ločiti kmetijstvo od obrtništva, trgovine in industrije. In prav tako nujno in potrebno je, da se za to ureditev zanimajo v prvi vrsti tisti ljudje, ki so se z gospodarskimi vprašanji bavili in se zanje zanimali tudi doslej in med katere štejem tudi sebe. Naše aktivno sodelovanje je absolutno potrebno.

Nisem nikdar bil in nisem politik, ampak samo gospodar, in ako me bodo volilci želeli za svojega narodnega poslanca v bodoči narodni skupščini, naj bodo trdno uverjeni, da bom uporabil vse svoje skromne moči za to, da gospodarsko uredimo naše razmere v najboljšem smislu in da najdemo izhod iz sedanje težke krize v boljše bodočnost in v bolj urejene razmere.

Ko bo to delo opravljeno, se bom rade volje zopet potegnil nazaj v svoj gospodarski kotiček in prepustil politiko mlajšim, ker starina, kateri pripadam, je bolj sposobna za urejevanje in pospravljanje, mladina pa za višji zalet in dvig naše lepe domovine.

Otvoritev »Šolskega radia« za Dravsko banovino

Radio Ljubljana — nov važen vzgojevalen činitelj v našem šolstvu

Ljubljana, 3. novembra. Danes ob 11.30 bo prva otvoritvena oddaja šolskega radia za Dravsko banovino. »Šolski radio« bo otvoril uradni načelnik odseka za šolski radio pri Jugoslovanskem učiteljskem združenju — sekcija za Dravsko banovino in zastopnik kraljevske banske uprave v odseku, g. prof. Leopold Andree. Radio Ljubljana bo postal s tem tudi važen činitelj za naše šolstvo. Otvoritveno predavanje bo imel pisatelj F. S. Finžgar: »Kaj bi rad povedal mladini«. Prva oddaja je namenjena šolstvu vseh vrst, tako osnovnim, meščanskim, srednjim in strokovnim šolam.

Do nadaljnjega se bo vršila oddaja dvakrat v tednu, in sicer vsak torek in petek ob 11.30 min., in kolikor ne bo izprememb zaradi praznikov in drugih prilik, kar pa bo vselej ob pravem času objavljeno. Izdelan je program za 2 meseca. Ta program je sestavljen del pouka, zato se ozira na tvarino, ki jo lahko nato porabijo učitelji in profesorji v šoli pri pouku. Program bo objavljen vedno za več mesecev naprej v Prosveti, glasilu JUU — Ljubljana s teksti, posebe pa za vsak teden v »Radio vestnik«, »Učiteljskem tovarišču« in dnevnem časopisu z navedbo oddaj.

Te oddaje bodo več ali manj še poizkusne. Zato prosimo vse gg. učitelje in gg. profesorje,

da sporoče pisмено vse svoje misli glede izboljšanja in usmerjenja teh oddaj odboru za šolski radio pri sekciji Jugoslovanskega učiteljskega združenja v Ljubljani. Poročajo naj o svojih in vtisih učencev ter o nasvetih in priporočilih, ki jih bo skušal odbor upoštevati pri prihodnjih programih. Pošljejo naj tudi statistične podatke, koliko otrok je poslušalo vsako oddajo, ker bo odsek vodil evidenco o tem.

Od gg. učiteljev in profesorjev je odvisno, kako se bo izkoristila ta nova pridobitev za šolo, mladino in ljudstvo. Mnogo je uspeh odvisen tudi od šolskih upraviteljev. Da bo uspeh tem večji, prosimo vse gg. šolske upravitelje in tudi vse gg. učitelje in profesorje, ki imajo radio-aparate z zvočnikom, da prenesejo v dnešne šolske oddaje svoje aparate v šole in priredijo oddajo za mladino svoje šole. To velja za one kraje in one šole, ki še nimajo svojih radio aparatov. Šole pa, ki imajo za svoje radio aparate, prosimo, da zberejo mladino v urah oddaje šolskega radia v skupni dvorani in izvedejo predvajanje šolske oddaje. Obdelana snov naj se porabi pri pouku, odnosno naj se s poukom že prej pripravi otroka na snov oddaje.

Starši otrok, ki imajo aparate doma, pa bodo lahko s svojimi otroci v duhovnem stiku, ker bodo oddaje šolskega radia tudi njim doma dostopne.

Neuspel satanski načrt mladega roparja

Drzen roparski napad, katerega je izvršil 25 let star Jernej Nalar iz okolice D. M. v Polju

Litija, 1. novembra. V četrtek dne 29. oktobra t. l. se je zgodil pri belem dnevu na »Vazarjevem travniku« pri Gostinčih grd roparski zločin.

Tega dne se je namreč mudil 55-letni posestnik Godec Janez iz Gaberja pri Trebeljevem po opravkih v Litiji. Ko je v Litiji opravil, se je nazaj grede oglašil pri gostilničarju Dintlu v Gostinčih, kjer je naročil žganje. Tu se je seznanil z mladim, slabo oblečenim človekom, ki je tožil, da mu gre slabo in da je brez denarja. Ko je Godec plačal tudi za neznanca, je odprl svojo denarnico, kjer je imel nekaj stotakov in kovačev.

Godec je nato odšel domov po takozvanem »Gostinškem grabnu«, ki je najbolj samotni kraj v trebeljevskem okraju.

Kmalu je zapustil gostilno tudi neznanec, češ da gre v hrib gledat neka drva. Komaj 10 minut hoda od gostilne Dintl pri »Vazarjevem travniku« pa je Godec neznanec došel ter nad njim zakričal: »Kdo si, kje imaš denar, daj ga sem ali pa te ubijem!« Godec je podrl na tla in ga začel daviti. Ker se mu je Godec, ki je bil nekoliko vinjen, vendar še upiral in s sklenjenimi rokami roparja prosil, naj ga pusti živeti, naj denar le vzame, je napadalec svojo silo podvojil, mu pokleknil na prsa ter ga z vso silo davil. Godec je obležal nezavesten. Ropar ga je še udaril z nekim železnim predmetom nad desno oko v sence in mu je prebil na tem mestu kožo do kosti. Nezvestnega Godeca je ropar docela oropal.

Da bi zakril svoj zločin, si je ropar nato izmislil satanski načrt. Zavlekel je Godeca k bližnjemu potoku in ga zakotalil v strugo. Nato je odšel nazaj v gostilno, kjer je še spil nekaj žganja ter plačal z novim kovačem. Gostilničarki se je zdelo sumljivo, ker je malo preje

tako tožil, da nima denarja, sedaj pa nenadoma neznanec plačuje z novim kovačem.

Godec se je v potoku zdrnil, se pobral in se vrnil nazaj v gostilno, kjer je povedal, kaj se mu je pripetilo. Seveda so takoj obvestili orožništvo v Veliki Stangi, ki je takoj pričelo zasledovati storilca in ga res dohitelo v Jevnici ter ga aretiralo ter oddalo v sodne zapore. Je to neki Nalar Jernej, star komaj 25 let, doma nekje iz okolice Dev. Marije v Polju.

Zopet avtomobilska nesreča

Ljubljana, 2. novembra.

Danes popoldne okoli 16.30 se je zgodila na državni cesti, ki pelje iz Ljubljane proti Gorenjski, nesreča, ki pa k sreči ni imela hujših posledic, pokazala pa je, kako nevarno je, če puščajo stariši otroke same. V omenjenem času se je peljal inženjer Vilko Kühler v svojem avtomobilu proti Ljubljani. V Zg. Šiški je v mali oddaljenosti od avtomobila pretekla cesto neka deklica, nakar je avto počasneje vozil. Tisti trenutek pa je skočil pred avto dveletni Kuralt Danijel, sin vdove in hišne posestnice v Zg. Šiški št. 158. Odbijač avtomobila je otroka podrl na tla. Inženjer Kühler je avto takoj ustavil, naložil otroka na voz in ga nemudoma odpeljal v bolnišnico. Ko se je po takojšnjem zdravniškem ogledu prepričal, da poškodba otroka ni preveč huda, se je takoj odpeljal v Zg. Šiško in o nesreči obvestil otrokovo mater. Inženjer Kühler zasluži s svojim ravnanjem vsekakor pohvalo, nesreče sigurno on ni kriv.

Nezgoda se je zgodila v Zg. Šiški pred hišo št. 104.

Žalna svečanost akademikov pri Sv. Križu

Ljubljana, 2. novembra.

Danes ob 15. uri so se zbrali na pokopališču pri Sv. Krištofu akademiki, da počaste spomin umrlih odličnih mož. Najprej so zapeli v cerkvi sv. Krištofa Mendelssohnovo »Beati mortui«. Nato so odšli na pokopališče, kjer je zapel »Libera« svetokriški župnik Zakrajšek Kazimir s dvema frančiškonom. Pri znamenju je akademski pevski zbor zapel še Försterjevo »O Gospod« in Adamičevo »Večna luč naj jim svet«. Za tem so se akademiki napotili k grobu velikega dobrotnika slovenskega dijaštva dr. Ivana Oražna, kjer je v lepem govoru filozof Kosmatin očrtal pokojnikove zasluge za dijak. Omenil je trnjevo pot dr. Oražna, ki se je vedno zavedal svojega težkega dijaškega življenja. Da se vsaj nekoliko omili beda naših akademikov, je zapustil svojo krasno hišo v Wolfovi ulici za naše akademike. V Oražnovem domu imajo akademiki zastoj hrano in stanovanje. Akademski pevski zbor je zapel Vilharjevo Žalostinko, s čimer je bila žalna svečanost končana.

Slovenska zemlja — v nemških rokah

Gornja Radgona, 1. novembra.

V Policah pri Gornji Radgoni je imel lepo posestvo v vinogradu prof. Karl Lambert iz Deutsch Feistritza pri Grazu. Radi njegovega slabega gospodarstva je grofu začela huda presti in je bil prišiljen prodati svoje posestvo. Kot zagrižen Nemec ni pustil, da bi posestvo prešlo v slovenske roke in ga je raje pod ceno prodal nemškemu nacionalistu Rezaču, živinozdravniku v Nemški Radgoni. Posestvo in ves letošnji pridelek je prodal za malenkostno vsoto 75.000.— Din. Marsikateri izmed Slovencev bi mu ponudil višjo vsoto, ako bi jim bil bivši lastnik ponudil posestvo v prodajo. To je dokaz, da Nemci ne puste iz rok niti koščka slovenske zemlje, katero so si kdaj prilastili.

Odličen jugoslovanski guslar v Ljubljani

Ljubljana, 2. novembra.

V Ljubljano je prišel šrom naše kraljevine znani proslavljeni narodni guslar g. Milovan Barjaktarović, ki je pravi umetnik narodnih pesmi in najboljši narodni guslar. V narodni

noši je s svojimi zgodovinskimi guslami potoval že vso državo. Znan je kot pesnik, godbenik in pedagog. Sedaj potuje v tujino, da ji pokaže naše narodne pesmi. Na potu v tuje države je priredil širom naše domovine koncerte po vseh šolah v Beogradu, Novem Sadu, Subotici in Zagrebu. Nastopil je tudi v beogradskem radiu na dan proslave kraljeve 10-letnice in rojstnega dneva prestolonaslednika. Predsinočnem je pel v Zagrebu svojo pesem »Kraljevič Sokolčić«, posvečeno kraljevim sinovom Barjaktarović bo priredil koncerte tudi po ljubljanskih šolah, kakor tudi za vse ostalo občinstvo. Pel bo tudi v radiu. Nato bo obiskal še Celje in Maribor.

Ostudno pohujševanje

Litija, 1. novembra.

V sredo opoldne je šla neka 6 letna učenka prvega razreda osnovne šole proti domu v sv. Urh. Na pešpoti na samotni v gozdu je deklico ustavil delavec M. Matevž, ki je pričel dekletce nadlegovati in ngovarjati k ostudnemu dejanju. Deklica je trepetala od bojazni; hotela mu je uiti, pa ni mogla, ker jo je držal za roko. Vendar pa mu je deklica naposled le ušla. Perverzneš zasluži pač najhujšo kazen.

Drzen železniški tat prijet

Jesenice, 2. oktobra.

Organi obmejne komisarijata na Jesenicah so že dalj časa zasledovali nekega tatu, ki je na gorenjskih vlakih med vožnjo kradel potnikom prtljago. Danes so ga izsledili, ravno ko je izmaknil zaboj z zdravili. Tat je posestnik in gostilničar A. M. iz okolice Kranja. Pri hišni preiskavi so našli pri njem več ukradene prtljage, katero so vrnili lastnikom.

Potujoče občinstvo se opozarja, da pazi na svojo prtljago, kajti v sedanjih časih kar mrgoli polno železniških tatov, ki kaj hitro izrabijo vsako nepazljivost potujočih.

Bled

Domačini se pritožujejo, da telefon funkcionira samo od 8 do 12 in od 14 do 18. Narodniki plačujejo telefonsko takso, telefona pa ne morejo uporabljati, ker ima poštna uprava premalo uslužbenstva, da bi ga zaposlila preko poldneva in od šeste ure vsaj do devete zvečer. Zato se naproša kraljeva poštna direkcija v Ljubljani, naj bi poslala na Bled vsaj še eno poštno moč. V Lescar pri Bledu gradi stavbeno podjetje Plemelj novo moderno pekarno.

„Slavija“

Jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani

Gospodarska ulica 12, telefon števil. 2176, 2276.

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split

1753

Izigravanje trgovinskih pogodb

Mednarodna trgovinska politika je v zadnjih petih letih dobila povsem novo smer, ki prejšnjim trgovinskim politikam sploh ni bila poznana v praksi. Zavladal je princip svobodne trgovine in največjih carinskih ugodnosti. Vse države pa se niso kar na mah podvrgele tej novi smeri trgovinske politike, pač pa so šele polagoma prešle na nova pota. Tako je n. pr. Francija šele 1. 1928 sklenila z Nemčijo trgovinsko pogodbo, ki je slonela na principu največjih carinskih ugodnosti. Med Češkoslovaško in Poljsko se tudi ta smer ni uveljavila.

Princip največjih carinskih ugodnosti se v drugih državah zopet izigrava z najraznovrstnejšimi umetnimi zaprekami. Z raznimi veterinarskimi predpisi, monopoliziranimi navedbami, diferencialnimi davčnimi dajatvami, z izvoznimi in produkcijskimi premijami se poskuša, kljub obstoječi trgovinski pogodbi ovirati uvoz iz države s pogodbenice. Kljub vsemu pa se je v mednarodnem trgovinskem svetu, baš na podlagi principa največjih carinskih ugodnosti in svobodnega trgovanja, ustvarila gotova stabilnost, s katero so države več ali manj lahko računale in temu primerno tudi usmerjale svojo trgovinsko delavnost.

V času gospodarske depresije na svetovih tržiščih so garancije trgovinskih pogodb, sklenjenih na taki podlagi, velike važnosti. Blagovna izmenjava v mednarodnem prometu ne doživlja v času depresije pri taki trgovinski politiki onih katastrofalnih posledic, kakor izvirajo iz načel popolne gospodarske izolacije med posameznimi državami. Tako zatrjuje vsaj zastopniki industrijskih držav. Agrarne države Evrope, ki so radi izrednega padca cen agrarnih pridelkov težko prizadete, so zahtevale prednostne tarife za svoje pridelke kot nekako predhodno in nujno opustitev principov največje ugodnosti, ki bi tudi še nadalje ostali osnova mednarodne trgovine. V svesti si, da opuščanje teh principov vodi v kaos v trgovinskih odnosih, ki mora samo poslabšati težko stanje produkcije in trgovine, so te države izdelale točen načrt, da katerih meja naj sega načelo prenosnih tarif. V uvidnih krogih Društva narodov je bilo to načelo simpatično sprejeto. Tudi med državami, ki so ta načela prvotno odločno odklanjale, se je v zadnjem času dosegel preokret mišljenja, tako da se lahko z gotovostjo pričakuje, da se bodo ta načela tudi uveljavila.

Med tem ko se agrarne države pri Društvu narodov razpravljale o rešitvi svojih težkih v okvirju obstoječih trgovinskih pogodb, se je v gotovih državah pričel ta okvir lomiti. Pod izgovorom dumpinga, krize in izvanrednih delovnih težkih in v ime zaščite »življenskih gospodarskih interesov« so mnoge države popolnoma prešle preko pogodbenih principov in uvedle prepovedi in omejitve uvoza. Ena za drugo so zapirale svoja tržišča in pogodbenim državam dajale kot »nadomestek« dovoljenje za uvoz omejenih kontingentov.

Tako je postopala Francija. 5. maja je prepovedala uvoz umetnih gnojil, 10. julija je sledila prepoved uvoza za oglje, 27. avgusta se je izvršilo kontingentiranje gradbenega lesa, prago in vina. Te prepovedi, posebno pa zadnja so znatno oškodovale našo zunanjo trgovino. Trenutno se vršijo pogajanja za višji kontingent. Francija nam je dovolila kontingent 18.000 ton gradbenega lesa za izvoz v Alžir in sicer do konca t. l. Pri nas se je smatrala ta francoska gesta kot izredno prijateljski čin. Najbolji znak, kako malo poznamo ravno nevarnosti kontingentiranja, saj bi v svobodni trgovini lahko izvozili in to ne v Alžir, pač pa v Francijo najmanj trikratno količino, brez vsakih »prijateljskih gest«. S tem pa se ni bil zaključen cikel prepovedi. 1. oktobra je bila objavljena prepoved uvoza živine in mlečnih proizvodov, kateri bodo skoro gotovo sledile nadaljnj.

Slična situacija vlada tudi v Češkoslovaški. Čeravno je po naknadnem dogovoru uvoz žita iz naše države v Češkoslovaško svoboden, so češke oblasti uvedle tudi za uvoz našega žita posebno dovoljenje. Kako se s temi dovoljenji manevrira, je najboljši dokaz, da je moralo naše žito po cele tedne ležati na šlepih v Bratislavi, dokler se je doseglo dovoljenje za izkrcanje. Ta dovoljenja pa so se izdala šele po posebni intervenciji naših diplomatskih predstavnikov. Škoda, ki je pri tem nastala, gre seveda na račun. Tako postopaje si moramo dobro zabeležiti.

Tudi Avstrija je baš te dni razpravljala o zaščiti živinoreje. Zavedni zakonski osnutek predvideva znatne omejitve uvoza. Kontingentiranje uvoza naj bi določevala posebna komisija. Na-

ša vrata pri Mariboru so avstrijskim izdelkom na stečaj odprta — — —

To je samo nekaj primerov, ki dokazujejo vladanje nove gospodarske dobe — kontingentiranja, ki se seveda nanaša izključno na agrarne pridelke. Ali naj se tudi mi borimo z istimi sredstvi? Ali naj tudi mi kontingentiramo uvoz poljedelskih, živalnih, pisalnih t. dr. strojev? Ali naj kontingentiramo uvoz vseh industrijskih izdelkov? To je vprašanje, ki je v stanju, da zaustavi sploh vso mednarodno trgovino. Merkantilizem cvete in ž njim gospodarski »sacro egoismo«. Čas je, da o tem razmišljamo.

Gospodarske vesti

× Oddaja zakupa kolodvorske restavracije na postaji Ljubljana gl. kol. se bo vršila potom licitacije dne 14. novembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

× Oddaja zgradbe pločevinastih barak se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 15. novembra t. l. pri inženjerskem oddelku Komandne Savske divizijske oblasti v Zagrebu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

× Znatno zmanjšanje pasivnosti naše trgovinske bilance. V mesecu septembru smo uvozili za 442,3 milj. dinarjev blaga, medtem ko smo v istem mesecu l. l. uvozili blaga za 649,3 milj. dinarjev. Vrednost uvoza se je potemtakem znižala za 206,9 milj. ali 31,87%. V mesecu septembru znaša pasivnost naše trgovinske bilance 11,6 milj. dinarjev, lani pa je znašala za isti mesec 89,8 milj. dinarjev. Za prvih 9 mesecev znaša v letošnjem letu pasivnost 118,5 milj., lanske leto pa je za isto dobo znašala 271,7 milijonov dinarjev.

× Uvoz žitaric v Češkoslovaško. Na zadnji seji gospodarskih ministrov v Pragi ni došlo do nikakega sporazuma v razdelitvi kontingentiranja žitaric, ker je industrija stavila zahtevke, ki so skomplificirali vse vprašanje. Industrija je namreč ugotovila, da za izvoz svojih proizvodov v Romunijo in Jugoslavijo ni nikakih sigurnosti in zahteva, da se jugoslovanske in romunske žitne dobave žitaric direktno kompenzirajo. Posvetovanja o tem vprašanju se nadaljujejo.

Borzna poročila

Devizna tržišča.

Ljubljana, 2. novembra. Amsterdam 2271-03 do 2277-87, Bruselj 785-39—787-75, Curih 1098-45 do 1101-75, London 212-85—220-35, Newyork 5635-01—5652-01, Pariz 221-89—222-55, Praga 166-96—167-46, Trst 287-42—293-42.

Zagreb, 2. novembra. Amsterdam 2271-03 do 2277-87, Berlin 1241-50—1368-50, Bruselj 785-39 do 787-75, Curih 1098-45—1102-75, London 212-85—220-35, Milan 287-42—293-42, Newyork 5635-01—5652-01, Pariz 221-89—222-55, Praga 166-46—167-46.

Zalec

Pozor pred sleparji. Ker so požari v bližnji in daljni okolici na dnevnem redu, so ljudje še posebno naklonjeni požrtvovalnim gasilcem. To dobrohotno razpoloženje ljudstva je zlorabila čedna trojica, dva moška M. in N. in neka ženska B. Pobirali so prispevke za Gasilsko društvo v Zalcu in v sosed. Petrovčah. Vendar pa ta trojica ni ušla roki pravice, ker jo je tukajšnje orožništvo takoj razkrinkalo in zaprilo. Nesreča pri delu. Učenec prvega razreda v Petrovčah, 7-letni Lipovšek Franc, sin Andreja Lipovška, voznika iz Petrovč št. 20, je pri sekanju fiziološke pomagali tovarišu s podajanjem. Prišel je z roko preblizu sekire, ki mu je odsekala prst.

Ošpice. V vlažnih jesenskih dnevih se prav rade epidemično širijo otroške nalezljive bolezni. V Zalcu so se pojavile ošpice. Obbolelo je večje število tudi šoloobiskujočih otrok.

Uničevanje zaščitenih rastlin. Ob vsaki priliki in tudi sedaj ob Vseh svetih smo opazili, da nosijo izpod Mrzlice kar zvrhane nahrbtnike koše zaščitenih rastlin božje drevo (Stechpalme). Ker pa ta redka rastlina raste v Sloveniji samo še na Gorjancih in na Mrzlici, je že več let pod zakonsko zaščito. Tukajšnje ljudstvo tega najbrže ne ve in bi bilo prav, da se na kakršenkoli način o tem pouči (močje v šoli ali podobno).

Vollino gibanje. Tukajšnji sreski kandidat za volitve v novi parlament, restavratore in posestnik Franc Piki, pridno prireja shode v svojem volilnem okrožju in je z udeležbo povsod prav zadovoljen.

Slovenska Bistrica

Sokolsko delo. V torek zvečer ob 8. uri je v dvorani Okrajne hranilnice obvezno predavanje za vse člane o sokolski ideji.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer

Torek, 3. novembra: Zaprto.

Sreda, 4. novembra: Dve nevesti. Premijera.

Izven.

Četrtek, 5. novembra: Brez tretjega. Red E.

Opera

Začetek ob 20. uri zvečer.

Torek, 3. novembra: Sneguročka. Red B.

Sreda, 4. novembra: Zaprto.

Četrtek, 5. novembra: Viktorija in njen huzar. Red C.

Petek, 6. novembra: Zaprto (generalka).

Sobota, 7. novembra: Košana, premijera. Izv.

»Dve nevesti«. Premijera izvršne narodne igre je brez dvoma vselej praznik za našo dramo. Tak praznik bo danes 4. t. m., ko vprizori naša drama v režiji g. Lipaha Golarjevo naj-novejšo ljudsko igro »Dve nevesti«. Godi se v starih, dobrih časih nekje na Gorenjskem: Prvo dejanje v hiši kmeta Melharja, ki ga predstavlja g. Bratina, njegovo ženo ga. Juvanova, drugo dejanje pri bogatem kmetu Napaljonu, ki bo g. Levar, tretje dejanje pa pri Močeradnikovi in Močeradnikovega Miha igra g. Cesar. Nevesti sta gg. Boltarjeva in Vida Juvanova. V ostalih vlogah nastopijo gg. Rakarjeva, Kralj, Gregorin, Plut in Jerman. Vprizoritev po načrtih akademskega slikarja Gasparija. Premijera izven abonmana.

Repertoar narodnega gledališča v Mariboru

Začetek ob 20. uri.

Torek, 3. novembra: »Mayerling«. Ab. C.

Sreda, 4. novembra: »Konec pota«. Ab. A.

Četrtek, 5. novembra: »Volpone«. Ab. B.

Mariborsko gledališče. V torek, 3. t. m. se bo ponovila zanimiva zgodovinska žalostna »Mayerling« za abonma C. — »Konec pota« pritesljiva angleška vojna drama se bo prvič ponovila v sredo, 4. novembra za abonma A. V četrtek, 5. t. m. se bo uprizorila klasična komedija »Volpone« za abonma B. — Pripravlja se v dramo Cankarjeva znamenita drama »Kralj na Betajnovi« v režiji J. Koviča, v opereti pa Zellerjeva divna melodijozna in zabavna opereta »Ptica« v režiji P. Rasbergerja.

Jeseniški smučarji so že na dilcah

Jesenice, 1. novembra.

Ko je v minulem tednu nekoliko snežilo, so šli smučarji v takozvano »Pustvo rovc« gledat, kako je s terenom za smuko; imeli so srečo. V resnici so našli toliko snega, da so se zadovoljili z njim in smuka se je pričela. Toda že prvi dan je usoda hotela, da je bil radi prevelike želje po smuki eden izmed njih kaznovan. Zmanjkalo je snega, smučar je vozil in padel na večji kamen in se precej poškodoval na komolcu leve roke, vendar ga to dosti ni omedlilo; obvezali so ga, nato pa zopet

Jesenice

Osebnost. K akademskemu krožku na Jesenicah sta pristopili gđc. Veber Božena, stud. phil., in gđc. Pegan Nika, stud. pharm. »Bele vrtnice«. Olepševalno društvo na Jesenicah je priredilo na Vseh svetih zvečer v telovadnici tukajšnje osnovne šole dramsko predstavo »Bele vrtnice«. Vsečina je bila zelo primerna za ta dan. Prireditelj je tudi lepo uspešno in je čisti dobiček namenjen za dobrodelne namene.

Akademski krožek na Jesenicah bo priredil drevi ob pol 21. v salonu restavracije »Tancar« družabni večer. Člani in starešine iskreno vabljene.

Razširjajte Jugoslovana!

Naznanilo!

Cenj. občinstvu naznanjam podpisani da sem prevzel vse restavracijske prostore staroznane mariborske pivovarne »Union« (preje Goetz).

Stalno bom imel topla in mrzla jedila, kakor tudi dobra štajerska vina. Potrudil se bom, da zadovoljim v vsakem pogledu svojega cenj. gosta z dobrimi jedili. Za prijazno naklonjenost se priporočam.

Franček Trafenik

restavratore Pivovarne »Union«, Maribor.

UNIFORME

vseh vrst izdeluje, vse uniformske potrebščine in dežne plašče v zalogi Simon Klimatek, Ljubljana, Selenburgova ul. 6. 2198

Odda se

dve prazni sobi v pritličju poleg sodišča, pripravljeni za odvetniško ali notarsko pisarno. Naslov se polze v upravi tega lista. 2339

Stavbne

nasvete

daje tehnični biro »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg 25-1. 507

Mogavice, roka-vice, volna in bombaž

najceneje in v veliki izbiri pri

KARL PRELOG

Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

Bakova drva
človeški premog
pri tt.

„KURIVO“

LJUBLJANA

Dunajska cesta 38

(na Balkanu)

Telefon št. 34 84

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek

Tovarna motvoza in vrvarna Grosuplje pri Ljubljani.

Zahtevajte vzorce in cenike brezplačno

Sokolstvo

Sokol I. je počastil spomin svojih umrlih članov

Na praznik Vseh svetnikov je Sokol I. na Taboru na skromen toda prisrčen način počastil spomin svojih umrlih bratov in sester in sorodnikov društvenih članov. Velika taborska dvorana je bila svečanosti primerno okrašena. Veliki oder je bil ves v zelenju in črnini. Točno ob 14. so fanfare društvene godbe z žanim koralom otvorile spominsko žalno svečanost, nakar je sokolski pevski zbor zapel večno lepo »Vigred se povrne«. Društveni prosvetar akademik brat Iskra se je nato v lepem, piletetu polnem govoru spomnil umrlih bratov, sester in sorodnikov društvenih članov, nakar so pevci zapeli »Blagor mu«, sokolske fanfare so pa s koralom zaključile žalno spominsko svečanost. Udeležba je bila srednja in bi bila dolžnost vsa članstva, da bi se žalne svečanosti udeležilo v mnogo večjem številu. Po žalni svečanosti so odšli vsi udeleženci na pokopališče k Sv. Križu, kjer so obiskali grobove svojih pokojnih bratov in sester.

Podstarosta SKJ dr. Pavel Mergenthaler umrl

Ljubljana, 2. novembra.

Jugoslovansko Sokolstvo je zopet zadel hud udarec. Prenehalo je biti sokolsko srce brata dr. Pavla Mergenthalerja, ki je nepričakovano umrl na Dunaju, kamor je odšel iskat zdravja. Z bratom dr. Mergenthalerjem smo izgubili enega najboljših Sokolov v tehničnem in organizatoričnem področju.

Pokojni brat dr. Mergenthaler je že v zgodnji mladosti stopil v sokolske vrste, kjer je kmalu zaradi svojih sposobnosti zavzel odlično mesto v organizaciji bivšega hrvatskega Sokolstva. Na vsesokolskih zletih v Zagrebu in Pragi je tekmoval za prvenstvo v višjem oddelku, kjer je dosegel vedno prva mesta. Leto 1912 na I. slovenskem vsesokolskem zletu je tekmoval kot posameznik za slovensko prvenstvo in dosegel med 46 tekmovalci 16. mesto. Pa tudi na mednarodni tekmi v Turinu leta 1911 je z uspehom tekmoval v vrsti Hrvatskega Sokolskega Saveza. Vse svoje sokolovanje je posvetil osištiki sokolski župi, kjer je bil že pred vojno župni načelnik in kasneje v bivšem JSS. Ko je leta 1922 in še v večji meri 1924 nastal razkol v jugoslovanskem Sokolstvu, je bil ravno pokojni brat dr. Mergenthaler oni iskreni posredovalec, ki je hotel preprečiti ta razkol. Žal temu to ni posrečilo, marveč se je umaknil iz sokolskih vrst, ostal pa v svojem plemenitem srcu odločen in zaveden Sokol. Z največjim zanimanjem je sledil razvoju Sokolstva in v dno duše ga je bolelo, ko je videl razpaljene strasti, ki niso delale časti Sokolstvu.

Z ustanovitvijo Sokola kraljevine Jugoslavije pa se je pokojnik zopet pričel udeleževati v sokolski organizaciji. Bil je imenovan za IV. namestnika staroste Saveza SKJ in v načelnikstvo SKJ. Z vso ljubeznijo se je oklenil novega Sokola in delal za njegov razvoj. Sedaj, ko ga jugoslovansko Sokolstvo najbolj potrebuje, je odšel, odkoder ni več vrnitve.

Ob grobu brata dr. Mergenthalerja žaluje jugoslovansko Sokolstvo, ki ga bo ohranilo v najlepšem in trajnem spominu.

Slava nepozabnemu bratu počivaj v miru v jugoslovanski zemlji!

Radio

Ljubljana, torek, 3. novembra. 11.30 Šolska ura: Kaj bi rad povedal mladini (Fr. Sal. Finžgar). 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Otroški kotiček (M. Komanova). 18.00 Salonski kvintet. 19.00 Dr. Iv. Grafenauer: Nemščina. 19.30 Dr. Fr. Veber: Etika in sociologija evangelijev. 20.00 Govor g. ministra Kramarja. 20.30 Prenos iz Zagreba. 22.30 Prenos iz Zagreba. 22.30 Čas in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, torek, 3. novembra. 11.05 Radio orkester. 12.05 Plošče. 16.00 Plošče. 17.00 Narodne melodije. 17.30 Radio orkester. 20.00 Pesmi ob spremljevanju kitare. 20.30 Prenos iz Zagreba. 22.30 Dnevne in športne vesti.

Zagreb, torek, 3. novembra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Ciganska glasba. 20.00 Kulturne in društvene vesti. 20.30 Prenos iz Karlovca: Koncert hrv. pevskega društva »Zorac«. 22.00 Novice in vreme. 22.10 Lahka glasba.

Praga, torek, 3. novembra. 11.00 Moravska Ostrava. 12.15 Plošče. 12.15 Plošče. 12.35 Brno. 14.10 Plošče. 15.00 Bratislava. 17.55 Plošče. 18.30 Pesmi. 19.10 Mandoline in kitare. 19.35 Glasba. 20.00 Večerni koncert. 21.00 Radio orkester. 22.10 Lahka glasba.

Ljubljana, 4. nov. 12.15 Plošče, 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Salonski kvintet. 18.30 Alojz Zupanc: Belokranjske pripovedke. 19.00 Dr. Nikola Preobražinski: Ruščina. 19.30 Literarna ura: Juž Korak »St. Peter« (prof. Fr. Koblar). 20.00 Govor g. dr. Ravniharja. 20.30 Samospevi gosp. Marjana Rusa. 21.00 Samospevi gđe. Steffe Korenčano-ve. 21.30 Plošče. 22.00 Čas in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, sredi, 4. novembra. 10.00 Šolski radio. 10.30 Plošče. 12.05 Radio orkester. 16.00 Plošče. 17.00 Narodne pesmi. 17.30 Vokalni koncert. 18.00 Lahka glasba. 19.30 O filmu. 20.00 Narodne pesmi. 20.30 Komedija. 21.00 Radio orkester. 22.00 Dnevne in športne vesti. 22.30 Klavirski koncert ge. Ivanke Petrovič.

Zagreb, sredi, 4. novembra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Poročila. 19.45 Kulturne in društvene vesti. 20.00 Rezervirano za prenos (event. za monstre koncert združenih orkestrov na pihala. 22.00 Poročila in vreme. 22.10 Prenos iz kina.

Praga, 4. novembra. 11.00 Plošče. 12.35 Bratislava. 14.10 Plošče. 15.00 Moravska Ostrava. 17.10 Marionetno gledališče. 19.00 Prenos iz gledališča.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

K V. No. 2262/7.

3044—3—1

Razglas o licitaciji

Kraljevska banska uprava Dravske banovine razpisuje za prevzem del za povečanje stanovanjskega posloja v obliki državni bolnici v Ljubljani

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 9. decembra 1931 ob 11. uri dop. v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravni stroškov dobivajo med uradnimi urami v sobi št. 22.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsoto odobrenega proračuna, ki znaša: dinarjev 1.425.932,88 oziroma na posamezna dela, ki znašajo:

1. Težakša dela	Din 63.527,66
2. Betonska in zidarska dela	798.861,31
3. Zelezobetonska dela	69.463,69
4. Tesarska dela	94.885,—
5. Krovsksa dela	44.480,05
6. Kleparska dela	55.445,10
7. Mizarska dela	100.350,—
8. Ključavničarska dela	17.833,90
9. Steklarska dela	11.710,—
10. Plesarska dela	37.455,12
11. Slikarska dela	21.773,85
12. Tapetniška dela	7.650,—
13. Vodovodna inštalacija	102.497,20

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 28. oktobra 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

E 1032/31—3.

3056

Oklic.

Kavčič Rozaliji, posestnici v Ribčevem razu, je vročiti v izvršilni stvari Pretnarja Ivana, trgovca v Zagoricih izvršilno dovolilo z dne 13. okt. 1931, o št. E 1032/31—1, s katerim se je dovolila izvršba s prisilno osnovo zastavne pravice na nepremičnine vl. št. 166 k. o. Savica in vl. št. 173 k. o. Boh. Bistrica v izterjavo terjatve 822 Din 13 p s pripadki.

Ker je bivališče Kavčič Rozalije nezna- no, se postavlja za skrbnika g. dr. Triller Mirko, advokat v Radovljici, ki jo bo zastopal na njeno nevarnost in stroške, dokler se ne oglasi sama ali en imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Radovljici, odd. II.,
dne 29. oktobra 1931.

*

C 451/31.

3048

Oklic.

Tožeča stranka Filo Ana, Budinci 66, in drug so vložili proti toženi stranki Dončec Ani roj. Filo, 409 Lyons Ave Newark, N. J. U. S. A 1/2, radi delitve premičnin k opr. št. C 451/31 tožbo.

Narok za ustno razpravo se je določil na 31. decembra 1931 ob enajstih pred tem sodiščem v izbi št. 23.

Ker je bivališče tožene stranke nezna- no, se postavlja g. Koder Fran, odv. v Murski Soboti, za skrbnika, ki jo bo zastopal na njeno nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sama ali en imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Murski Soboti, odd. II.,
dne 29. oktobra 1931.

*

E 619/31—9.

3055

Dražbeni oklic.

Dne 20. novembra 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Gavce, vl. št. 68.

Cenilna vrednost: 9799 Din 40 p; najmanjši ponudek: 6532 Din 95 p.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Šoštanj,
dne 7. oktobra 1931.

*

E 797/31—5.

3045

Dražbeni oklic.

Dne 3. decembra 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi

št. 19 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Pince, vl. št. 255, 264, 293, 398, 399, in 579, 411, 538, 577, 580, 642.

Cenilna vrednost: Din 15.110,—; vrednost pritlikline: Din 270,—; najmanjši ponudek: Din 10.073,39.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Dol. Lendava,
dne 28. oktobra 1931.

*

E 1289/31—15.

3047

Dražbeni oklic

Dne 4. decembra 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga a) d. o. Pleterje, vl. št. 273, zemljiška knjiga b) d. o. Sv. Božen, vl. št. 150.

Cenilna vrednost: ad a) 9275,— Din, cenilna vrednost ad b) 564,— Din; najmanjši ponudek: ad a) 6184,— Din, ad b) 376,— dinarjev.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj, odd. IV.,
dne 23. oktobra 1931.

*

E 1288/31—12.

3046

Dražbeni oklic.

Dne 4. decembra 1931 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga ideelna polovica d. g. Ložina, vl. št. 1.

Cenilna vrednost: 34.974,— Din; vrednost pritlikline: 1060,— Din; najmanjši ponudek: 24.025,— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj, odd. IV.,
dne 24. oktobra 1931.

*

E 900,31—6.

3049

Dražbeni oklic.

Dne 15. decembra 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 19. dražba nepremičnin, zemljiška knjiga k. o. Hotiza, vl. št. 35, 1/2 tinka parcelne št. 40.

Cenilna vrednost: Din 30.000,—; najmanjši ponudek: Din 20.000.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Dol. Lendava,
dne 31. oktobra 1931.

*

E 899/31—6.

3050

Dražbeni oklic.

Dne 15. decembra 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 19. dražba nepremičnin, zemljiška knjiga k. o. Hotiza, vl. št. 35, 1/2 tinka parcelne št. 40.

Cenilna vrednost: Din 30.000,—; najmanjši ponudek: Din 20.000.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Dol. Lendava,
dne 31. oktobra 1931.

*

E 1841/31—14.

3042

Sklep.

V izvršilni zadevi zahtevajoče stranke Helene Špeglove, posestnice na Kozjaku št. 3, zastopano po drju. Stanoniku, odvet-

niku v Celju, se narok za dražbo nepremičnin zemljiška knjiga Čreškova, vl. št. 130, ki je bil določen na 27. oktobra 1931 ob 9. uri pri podpisnem sodišču prekliče in določi nov narok na 17. novembra 1931 ob desetih.

Okrajno sodišče v Celju, odd. III.,
dne 26. oktobra 1931.

Vpisi v trgovinski register.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopni firmi:

1172. Sedež: Ljubljana.

Dan vpisa: 7. septembra 1931.

Besedilo: »Lux«, družba z o. z.

Glasom pogodbe o izpremembi pogodbe z dne 27. junija 1930, opr. št. 16753, z dne 27. avgusta 1931, opr. št. 18048, se je izpremenila točka »Tretjič« tako, da se od- slej glasi: »Predmet družbenega poslova- nja je razpečava lestencev tvrdke »Lux« d. d. v Zagrebu pod isto zaščitno znamko in prodaja tehničnega in elektrotehničnega materiala na drobno in debelo, nadalje nakup že obstoječih in ustanovljanje novih vsakovrstnih električnih central, gradba k tem centralam spadajočih daljnovodov, obratovanje teh central in oddaja električ- nega toka.«

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani
odd. III., dne 5. septembra 1931.

Firm. 791 — Rg C IV 184/3.

Razglasi raznih uradov in oblastev

3029

Narodna banka

Razpis za sprejem uradniških pripravnikov.

Po sklepu izvršilnega odbora Narodne banke objavlja direkcija banke tem potom razpis za sprejem desetih uradniških pri- pravnikov v službo Narodne banke.

Na ta razpis se lahko prijavi vsakdo, kdor izpolnjuje sledeče pogoje:

1. da je državljan kraljevine Jugosla- vije;
2. do je dobrega vedenja;
3. da ni pod kuratelo ali v konkurzu;
4. da ni bil obsojen in da se ne nahaja v sodni preiskavi;
5. da je dovil univerzo ali višjo trgov- sko akademijo v državi ali v inozemstvu, ki je enakovredna fakulteti, ali državno trgovsko akademijo v državi ali v inozem- stvu;
6. da je telesno in umsko popolnoma zdrav;
7. da je uredil svojo vojaško obveznost;
8. da ni mlajši od 20 in ne starejši od 31 let.

Zadostitev vsem tem pogojem mora kan- didat izpričati z izpričevali pristojnih obla- sti, zdravje pa z izpričevalom zdravnika, ki ga odredi banka.

Po izvršenem razpisu in pred spreje- mom v bančno službo morajo vsi kandidati polagati sprejemne izpite iz naslednjih predmetov: pismenega iz dvojnega knjigo- vodstva, trgovskega in bančnega račun- stva ter korespondence, ustnega iz tr- govskega in meničnega prava.

Izmed prigrasjenih kandidatov jih bo di- rekcija izbrala 30, ki bodo pripuščeni k izpitu.

Izmed kandidatov, ki bodo napravili iz- pit, jih bo uprava banke izbrala 10, ki jih bo sprejela za bančne uradniške priprav- nike.

Po preteku enega leta začasne službe bodo morali pripravniki polagati izpit, ki ga predpisuje uredba o bančnih novincih, v svrhu definitivnega sprejema v bančno službo.

Sprejeti kandidati bodo do definitivnega sprejema v službi pri bančni centrali v Beogradu, potem pa bodo po potrebi raz- mešeni po bančnih podružnicah.

Prošnje, opremljene z dokumenti, spre- jema direkcija banke najdalje do 25. no- vembra 1931.

Sprejemni izpiti, ki ga predvideva ta razpis, se bo polagal dne 12. decembra 1931.

Direkcija Narodne banke kraljevine Jugoslavije
v Beogradu, dne 28. oktobra 1931.

*

Stev. 1233/31.

3057

Objava.

Gospod Kvas Miroslav, advokat v Viš- nji gori, je umrl dne 30. oktobra 1931.

Na osnovi § 44/f adv. zakona postavlja podpisana za začasnega prevzemnika po- kojnikovo pisarne gospoda dra. Švigelja Antona, advokata v Ljubljani.

Advokatska komora,
v Ljubljani, dne 31. oktobra 1931.

Razne objave

Objava.

3063

Izgubil sem odpustnico petrazredne osnovne šole na Raki, srez Krško, glasečo se na ime Duh Mihael, in jo proglašam za neveljavno.

Duh Mihael, s. r.
Raka pri Krškem.

Al Jennings:

Pesnik in bandit

Pohajkovali smo okrog in smo se nalašč izogibali vsaki odločitvi. V hotelu De Republic nas je usoda potem po nekem majhnem pripetljaju prisilila, da smo izpremenili svoj kurz.

Sedel sem v veži ter čakal Franka in Porterja. Nenadoma me je nekaj sunilo iz moje ravnodušnosti, kakor da me je nekdo zgrabil za roko. Bil je trenutek, da mi je zastajala kri. Čutil sem, da mi nekdo blizu, toda bal sem se okreniti. Jumbo Rektor, junak iz naših virginskih kadetskih dni, mi je pomagal na noge.

Rektor je bil celih šest čevljev dolg. Jaz sem mu segel komaj nekaj nad komolec. Bila sva zmirom pri vsaki neumnosti, ki se je zgodila na vojaški šoli. Če je bil sploh kakšen človek na svetu, ki bi ga bil tisti trenutek rad videl pred seboj, potem je bil to ta sveži, zdravi Simson.

Rektor je gradil železnico čez Istem. Bil je lastnik bele kamenite palače in tja nas je vzel za vso našo prtljago. Še tisti večer sem mu povedal vse, kar sem v teh šestnajstih letih doživel, odkar se nisva videla.

— Kdo pa je ta tvoj prijatelj, ta Bill? me je vprašal nekoč pozneje. Ali se lahko zaneseš nanj?

25

Meni se zdi kakor kakšen detektiv.

— Tegale tvojega prijatelja Rektorja pa jaz kar nič ne maram, mi je še tisti večer izjavil Porter. Kar neprijetno mi je, kako prodirljivo gleda človeka.

Toda že malo dni pozneje se je nanaša s Porterjem izpričalo, kako sijajen človek je Rektor. Ta antipatija med obema je bila nekaj čisto površnega.

V hotelu so priredili ples. Vsi odličniki družbe, člani kabineta, predsednik Mehike, Porfirio Diaz, vse senjorite in vsi doni so bili povabljeni. Rektor je priskrbel vabila tudi za nas.

Pripravljali smo se s tako nervozno skrbnostjo, kakor da se prvičkrat v svojem življenju odpravljamo na ples. Rektor nam je svojega krojača postavil na razpolago in ta nas je vse tri vtaknil v odlične frake. Ko smo se oblekli, sem si jaz opazal še svoj meč. Frank in Rektor sta mi branila.

— Pustita mu no, naj ima svoje orožje s seboj, je Porter potegnil z mano. Vsaj enega gentlemana moramo vendar imeti s seboj.

— Jaz sem ti porok, da nočjo meča ne boš rabil, mi je obetal Rektor.

Z odporom sem odložil orožje. Toda čez čas sem se vrnil in sem svoj revolver vtaknil za pas.

Porter je bil ta večer sijajen kakor kakšen princ. Zmirom je bil zelo skrbno oblečen, toda v fraku je njegova plemenita postava še posebej prišla do izraza. Porter je bil človek, ki je moral zmirom in povsod vzbujati pozornost.

In bil je v enem tistih svojih najbolj brezskrbnih dovtipnih razpoloženj. Sloneli smo ob stebrih sredi dvorane in se menili o obleki raznih donov in Američanov. Porter je bil vs navdušen za špance v njihovih svilnenih nogavicah i barvitih prepasnicah, ki so se tesno ovijale njihovih ledij, in menil je, da je vse skupaj z lepoto in godbo veselega večera ena sama harmonija.

— Ti ljudje imajo pozljo v svojih oblekah, je dejal. Kakšna čudovita slika!

Kakor v potrdilo njegovih besed je prav tedaj eden najlepših parov priplesal mimo. Če je sploh bila kdaj kje kakšna popolna božja stvar, je bil to ta španski don. Stoletna kultura je bila v čaru njegovih gibov, v graciji njegove hoje. Bil je vitek, okreten, eleganten. Njegov obraz je bil ena sama izklesana popolnost.

Njegova plesalka je bila deklee izredne lepote — človek bi bil kar padel pred njo. Njeni rdeči lasje, njene čudovite modre oči in njena biserno bela polt so sredi skoraj samih temnih obrazov sijali v nekem nadnaravem sijaju. Bila je oblečena v lila. Krasoto barv je družila s čarom živega opala.

Okrenil sem se, da bi Billa opozoril nanjo. Tudi dekle je opazila njega. Ko je priplesala mimo, je glavo vrgla malo nazaj in se mu nasmehnila z nasmeškom, ki je zatrepetal bolj v njenih očeh kakor na ustnah.

Profesor dr. Enderlein

Profesor na vseučilišču v Berlinu dr. Enderlein je odkril doslej neznan zvez med bacili jetike in glivicami, ki povzročajo plesnobo. Njegovo odkritje bo za zdravljenje jetike velike važnosti.

Nesrečni iznajditelji

Poleg številnih iznajdb, ki so prinesle svojim duševnim očetom težke milijone, pozna pa zgodovina tudi dokaj takih iznajdb, ki so jih vzeli iznajditelji s seboj v grob, tako da nič ne vemo več o njih.

Lansko leto n. pr. so poročali iz Amerike, da se je fiziku Burroughs-u posrečilo iznajti aparat, s katerim je s popolno sigurnostjo določil, ali se nahaja na tem ali onem mestu pod zemljo petrolej ali ne. Za določanje, ali je kje petrolej ali ga ni, so morali prej — in še danes — kopati globoke jame, kar je mnogo veljalo. Velike ameriške petrolejske družbe so imele doslej velik interes na iznajdbi učenega fizika in so hotele njegovo iznajdbo odkupiti od njega za ogromno vsoto. Iznajditelj se je res z avtomobilom odpeljal v Los Angeles, in je vzel s seboj tudi svoj aparat, toda spotoma se je ponesrečil — avtomobil se je razbil, iznajditelj je vsled težke poškodbe umrl, od aparata pa je ostal le še kup starega železa in steklenih črepinj. O bistvu Burroughs-ove iznajdbe pa še danes ne vemo ničesar.

Amerikanec James Stephens je iznašel neko snov, »ferronovo« (»novo jeklo«), ki je bilo prav tako trdo kot jeklo, toda le eno tretjino tako težko in polovico cenejše. Neka velika jeklarna mu je dala za preizkušanje vse svoje podjetje na razpolago. Duševni napor pa je bil prevelik — možu se je omračil um in nedavno je v umobolnici umrl. Tudi o bistvu njegove iznajdbe ne ve nihče ničesar.

V Franciji je delal fizik Renault dolgo let na tem, kako bi »vklenil« elektriko, ki je v zraku, v človešk korist. V svojem laboratoriju v Grenoble-u (Francija) je kazal stroj, ki je delal neprestano že tedne in tedne, ne da bi mu davjali elektriko iz kakšne elektrarne.

Renault se je odpravljati oditi v Pariz, da bi svojo iznajdbo pokazal širšemu krogu strokovnjakov in je res tja tudi odšel. Ko pa je en dan pred napovedanim predavanjem še enkrat pregledoval in preiskoval svoj aparat, če je v redu, je nenadoma počilo, soba se je napolnila z dimom in Renaulta in njegovega pomočnika so našli mrtva. Njegova iznajdba pa je ostala neznanca.

V Angliji pa je neki Filler iznašel strohovit učinkujočo razstreljivo »erason«. Tega razstreljiva je zadoščalo že mala kepica, pa je nastala v zemlji po eksploziji takšna jama, da je imela v njej večnadstropna hiša dovolj prostora.

stora. Angleška vlada je hotela iznajditeljevo skrivnost odkupiti, da ne pride kakšni drugi državi v roke, toda tik pred podpisom pogodbe je Follerjev laboratorij zletel v zrak, s tem tudi skrivnost razstreljiva.

Tudi zvezde nas grejejo

Moderni zvezdoslovci so nam s svojimi dragocenimi orodji razkrili že marsikatero tajnost vseмира; najnovejše njihovo odkritje pa je, da nas tudi zvezde grejejo.

Kljub temu odkritju pa se nam ni treba bati, da bodo padle cene premogu. Toplota namreč, ki jo dobiva zemlja od zvezd, je silno majhna. To silno majhno toploto so merili v Ameriki z velikanskimi daljnogledi v zvezdarnah, ki stoje visoko v gorah. Instrument s katerim merijo zvezdno toploto, imenujejo »termo-element«. Ta instrument sicer ni nova iznajdba, pač pa so ga v najnovejšem času znatno izpopolnili. Instrument je čisto majhen in je pravo čudo moderne mehanike. Narejen pa je ta aparat tako, da se pojavi v njem električni tok, čim se dotakneta dve žici iz različnih kovin, n. pr. bakrena in železna žica in čim segreje mesto, kjer sta obe žici spojeni. Kolokr manjši pa so ti aparati — tako uči izkušnja — toliko bolj so občutljivi in

najbolj občutljivi deli aparata tehtajo komaj po eno tisočinko teže vodne kaplje, t. j. $\frac{1}{100}$ ali $\frac{1}{500}$ miligrama. Kovinske ploščice na aparatu so komaj po eno desettisočinko milimetra debele.

S tem aparatom so določili, da izžareva zvezda 13. vrste na ploskev, ki je tako velika kakor Nemčija (470.000 kvadratnih kilometrov) toliko toplote kakor je izžareva »solnce« na površino cinidra (pokriivalo). Množina toplote, ki jo izžareva zvezda 1. reda »Arktur«, je največja, kar je dobivamo od zvezde. Je pa to 12-milijardni del tiste toplote, ki jo daje sveča na 1 meter oddaljeno ploskev. Če bi torej prižgali na visokem zvoniku le eno vžgalico, bi ta bolj cerkev ogrela kakor pa vsa zvezdna toplota zemljo ogreva.

Stiska v Berlinu

600.000 ljudi brez dela in jela.

V Berlinu je že danes nad 400.000 ljudi brez posla, v dveh mesecih pa bo to število brez dvoma poskočilo na 600.000. Prehrano te brezposelne množice olajšuje zaenkrat še podpora za brezposelne, toda ta sredstva bodo kmalu pošla. Trenotno se da revščina še nekako prenašati, dokler imajo ljudje še obleke in obutve vsaj za silo. Toda tudi tega bo zmanjkalo in revežem se obeta nič dobrega, ker tudi javne

blagajne nimajo več denarja za pomoč.

Zato pa so v Berlinu vlomi v trgovine »živili in tatvine na dnevnem redu, tako da imovitejši sloji s strahom pričakujejo, kaj bo zima prinesla.

V tej stiski more pomagati le zasebna dobrodelnost in ta je res izborno organizirana. Vojaske oddelki obiskujejo vsak dan vse hiše po »imenitnejših« ulicah s težkimi tovornimi vozovi in daril kar dežuje, tako da jih morajo dostikrat po dvakrat na dan odpeljati. Darujejo obleko, obuvalo, knjige, perilo, — a vse še dobro ohranjeno. Mnogo pa darujejo tudi velike krojaške in čevljarske tvrdke, tako da upajo, da ne bo ostal noben revež brez obleke.

Dajejo pa tudi v gotovini mnogo. Ena sama velika tvrdka je nakazala odboru »zimске pomoči« 250.000 mark! Podpora pa ne dele v gotovini, ampak kupujejo le obleko in živila in kurivo.

Posebno pozornost pa obrača odbor in pa združeno berlinsko časopisje na »tiheze« revežev, ki nimajo poguma, da bi svojo revščino javno priznali. Takih revežev pa je mnogo. Nedavno je prišel v konkurz neki bankir, znan kot velik poštenjak, ki pa je pač bil el nesrečo. Ko so se zbrali upniki k poravnavi, so ugotovili, da je bankir sam v silni stiski in namesto da bi oni od bankirja kaj dobili, so sami zbrali zanj za prvo silo 300 mark...

Zato pa ni čudno, če tudi nemška vlada vedno in vedno opozarja na veliko nevarnost, ki doče zime za Nemčijo.

Nekaj, kar mnogi ne vedo

Mnogo ljudi ne ve, da ni nobena banka v Kanadi l. 1930 ustavila svojih plačil; da imajo Zedinjene države 17.700 hotelov; da je prišel l. 1900 samo en par svilenih nogavic na 245 žensk, danes pa pride 7 parov svilenih nogavic na vsako žensko; da imajo čebele tudi možgane; »matica« ima najmanjše; in da se sredina znamenitega mostu med New Yorkom in Brooklynom po zimi dvigne za 80 palcev višji nad vodno gladino kakor pa je po leti.

Najhitrejša zračna zveza.

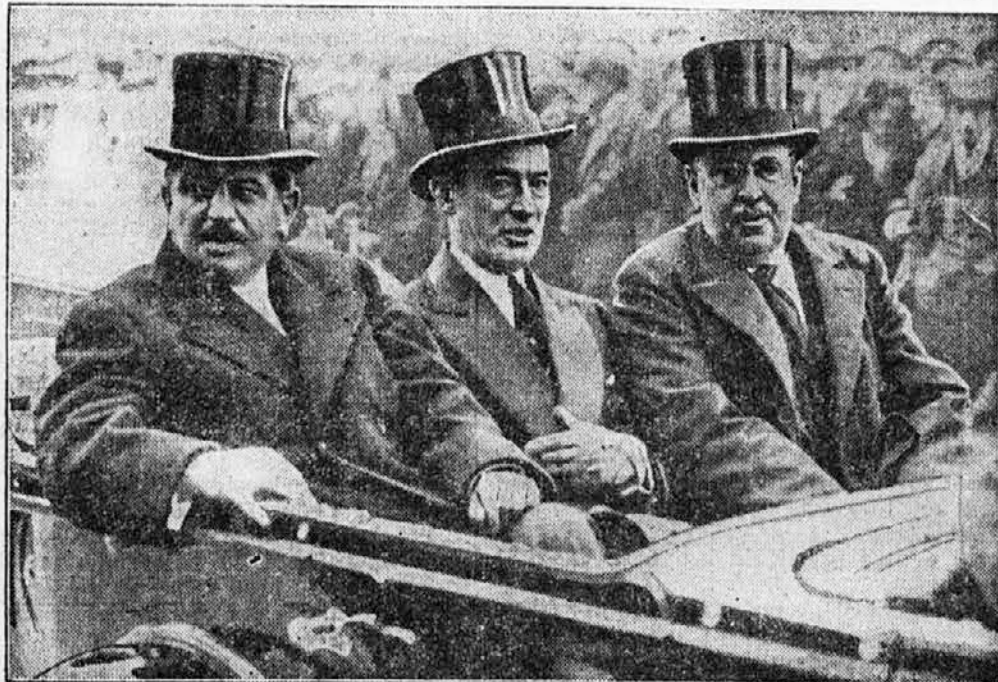
Iz Londona poročajo, da bo te dni otvorjena na progi od Londona do Pariza najhitrejša zračna zveza. Za let iz Londona v Pariz so doslej potrebovali poltretjo uro, poslej pa bodo preletavali to daljavo v 95 minutah.

Mussolini — srečen dedič

Po poročilih italijanskih listov je nedavno umrl v mestecu Menaggio bogati trgovec Revel, ki je v svoji oporoki volil Mussoliniju 1 milijon lir. Mussolini je volilo sprejel in ga določil za človekoljubne namene.

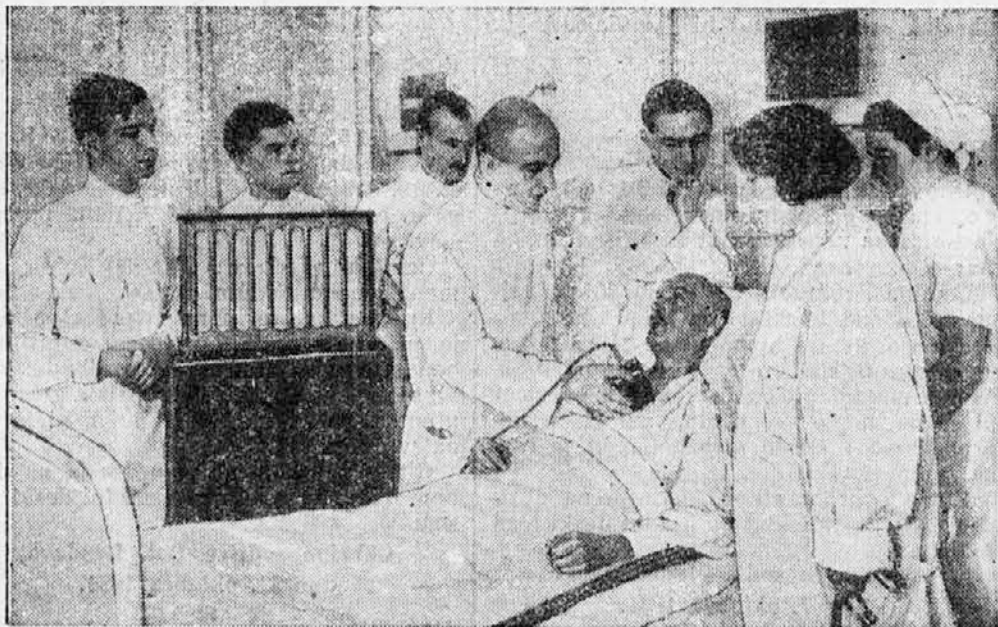

Markov trg v Benetkah pod vodo

Predsednik francoske vlade Laval v Newyorku

Newyorški župan Jimmy Walker (na sredi slike) in bankir Wiggins (na desni) sta sprejela Laval na kolodvoru v Newyorku.

Utripanje srca poslušajo

Dva berlinska zdravnika, dr. Trendelenburg in dr. Sell, sta iznašla aparat, s katerim poslušata utripanje srca na radio-aparatu. Po utripanju natančno določujejo in spoznavajo razne bolezni srca.